

**Etelä-Karjalan
koulutus kuntayhtymä**

Tilinpäätös 2023

Kuntayhtymän hallitus 22.2.2024

Yhtymävaltuusto 25.4.2024

1	Toimintakertomus.....	4
1.1	Kuntayhtymän johtajan katsaus.....	4
1.2	Kuntayhtymän hallinto.....	5
1.2.1	Organisaatio 31.12.2023.....	5
1.2.2	Toimielimet.....	6
1.2.3	Henkilöstö.....	10
1.2.4	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	18
1.3	Kuntayhtymän talous.....	21
1.3.1	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	23
1.4	Saimaan ammattiopisto Sampon toiminta.....	24
1.4.1	Oppimisen ja ohjauksen toiminta.....	25
1.4.2	Kehittämisen- ja tukipalveluiden toiminta.....	29
1.4.3	Talous- ja hallintopalveluiden toiminta.....	32
1.4.4	Yhteisten palveluiden toiminta.....	35
1.5	Laskelmat ja tunnusluvut.....	37
1.5.1	Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	37
1.5.2	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	38
1.5.3	Tase ja sen tunnusluvut.....	39
1.5.4	Kokonaistulojen ja –menojen laskelma.....	40
1.6	Tilikauden tuloksen käsittely.....	40
2	Toteutusvertailut.....	41
2.1	Kuntayhtymän toiminnan strategiset päämäärät ja tavoitteet.....	41
2.2	Käyttötalousosan toteutusvertailu (sisäiset erät mukana).....	46
2.2.1	Käyttötalousosan toteutusvertailu luottamushenkilöhallinto ja tarkastustoimi.....	46
2.2.2	Käyttötalousosan toteutusvertailu Saimaan ammattiopisto Sampo.....	47
2.2.3	Käyttötalousosan toteutusvertailu koko kuntayhtymä.....	48
2.3	Tuloslaskelmaosan toteutusvertailu (ulkoiset erät).....	49
2.4	Investointiosan toteutusvertailu.....	50
2.5	Rahoitusosan toteutusvertailu.....	51
2.6	Taseen tunnuslukujen toteutusvertailu.....	51
3	Tilinpäätöslaskelmat.....	52
3.1	Tuloslaskelma.....	52
3.2	Rahoituslaskelma.....	53
3.3	Tase.....	54
4	Tilinpäätöksen liitetiedot.....	56
4.1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	56
4.1.1	Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät.....	56
4.2	Tuloslaskelman liitetiedot.....	57
4.2.1	Toimintatuotot.....	57
4.2.2	Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.....	58
4.2.3	Erittely muista rahoitustuotoista.....	59
4.3	Tasetta koskevat liitetiedot.....	60
4.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	60
4.3.1.1	Arvonkorotukset.....	60
4.3.1.2	Pysyvät vastaavat.....	61
4.3.1.3	Omistukset muissa yhteisöissä.....	62
4.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	63
4.3.2.1	Oma pääoma.....	63
4.3.2.2	Pitkäaikaiset velat.....	64
4.3.2.3	Sirtovelat.....	64
4.4	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	65
4.4.1	Vuokravastuut ja muut vastuusitoumukset.....	65
4.5	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot.....	66
4.5.1	Henkilöstön määrä 31.12. tulosyksiköittäin.....	66
4.5.2	Tilintarkastajien palkkiot.....	66
4.5.3	Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut.....	66
4.5.4	Intressitahotapahtumat.....	66

4.6	Opiskelijatilastot.....	67
5	Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat.....	68
5.1	Tytäryhtiö Edusampo Oy	68
5.2	Kuntayhtymän liiketoiminnan eriytetty tuloslaskelma.....	70
6	Allekirjoitukset.....	71
7	Luettelot ja selvitykset	72
7.1	Luettelo kirjanpitokirjoista ja selvitys kirjanpidon säilytyksestä	72
7.2	Tositelajit.....	72
7.3	Tunnuslukujen laskentakaavat.....	73

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 KUNTAYHTYMÄN JOHTAJAN KATSAUS

Kuntayhtymän opiskelijamäärät ovat kasvaneet neljättä vuotta peräkkäin. Tämä on tapahtunut nuorisoikäluokkien pienenemisestä huolimatta. Opiskelijamäärät ovat kasvaneet erityisesti oppisopimuskoulutuksessa. Työpaikoilla tapahtuvan koulutuksen osuus on kasvanut jo yli 35 prosenttiin kaikista opiskelijavuosista. Muutos on ammatillisen koulutuksen reformin mukaista ja vaikuttaa myös tilantarpeeseen oppilaitoksessa. Huomionarvoista on myös erityisen tuen piirissä tapahtuvan koulutuksen vuosivolyymien kasvaminen. Maakunnan alueella olevan työvoimakysynnän tyydyttämiseksi on tytäryhtiö Edusampo Oy:n toimesta käynnistetty EU-alueen ulkopuolelta tulevien opiskelijoiden kouluttaminen. Koulutuksien volyymejä voidaan lisätä ja niitä voidaan laajentaa työvoimatarpeen mukaan. Toimintavuonna opiskelijoita oli noin sata. Tavoitteena on volyymin kaksinkertaistaminen.

Vuonna 2022 hyväksyttyä oppilaitoksen strategiaa on viety määrätietoisesti eteenpäin. Strategian mukaisesti toimintavuoden alussa siirryttiin tiimiorganisaatioon. Muutoksen tavoitteena on siirtää päätöksentekoa organisaatiossa aiempaa alemmas ja antaa tiimeille valtaa ja vastuuta hoitaa operatiivisia asioita aiempaa itsenäisemmin. Tiimiorganisaatiossa esihenkilöiden rooli on siirtynyt enemmän valmentavan johtamisen suuntaan ja tiimit toimivat aiempaa itsenäisemmin. Vuoden aikana aloitettiin myös strategiassa mainittu pienempien palkkojen korotusohjelma sekä opettajien osalta käynnistettiin siirtyminen tulosjohtamisen suuntaan.

Sampon visio on "Rajattoman oppimisen Sampo - yhteistyöllä kestävä tulevaisuus". Vision mukaan on keskitytty oppilaitoksen ja työelämän välisen yhteistyön lisäämiseen. Tämä näkyy esimerkiksi oppisopimusten määrän kasvamisena sekä lisääntyneenä yrityskoulutuksena.

Toukokuussa valmistui Lappeenrantaan uusi koulurakennus Pohjolankadulle. Uuteen kiinteistöön tuli tilat ruokalalle, tiloja yhteisten tutkintojen osien sekä ravintola- ja catering-alan opetukselle. Opiskelija- ja henkilöstöruokailu keskitettiin Lappeenrannassa samaan tilaan ensimmäistä kertaa Sampon toiminta-aikana. Uudet tilat ovat saaneet positiivista palautetta käyttäjiltä. Toukokuussa hyväksyttiin kiinteistöstrategia vuosille 2023 – 2030. Lisäksi päätettiin Imatran Koulukadulla purettavista ja peruskorjattavista kiinteistöistä sekä uudisrakentamiskohteesta. Kiinteistöinvestoinnit on suunniteltu rahoitettavan lainalla sekä muuttamalla nykyisen koulutuksen toimintamalleja ja tuotteita niin, että kaikki koulutukset toimivat taloudellisesti ja niiden katteet ovat positiivisia.

Vuoden aikana toteutettiin strategian mukaisesti Great Place To Work -henkilöstötutkimus. Sampo-tasoisia vahvuuksia tutkimuksen perusteella olivat kokemus oman työstä merkityksellisenä, kokemus tasa-arvoisuudesta sekä ylpeys omasta työstä. Kehittämiskohteita olivat kokemus yhdenvertaisesta ja tasapuolisesta kohtelusta sekä kokemus sitouttamisesta ja osallistumisen mahdollisuuksista.

Kuntayhtymän talous ja talouden tunnusluvut kehittyivät talousarviota paremmiksi. Toimintakate oli 2,7 M€, kun talousarvio oli laadittu 2,5 M€:n toimintakatteella. Tilikauden ylijäämä oli 0,7 M€, mikä oli 0,2 M€ enemmän kuin talousarviossa. Budjetoitua korkeampi taloudellinen tulos antaa entistä paremmat mahdollisuudet menestyä tulevaisuudessa. Haasteena tulevaisuudessa on kaikkien koulutusalojen järjestäminen kannattavasti. Tämä on tärkeätä, koska se on edellytys tulevien laajojen kiinteistöinvestointien lainanhoitomenojen ja poistojen hoitamiseksi.

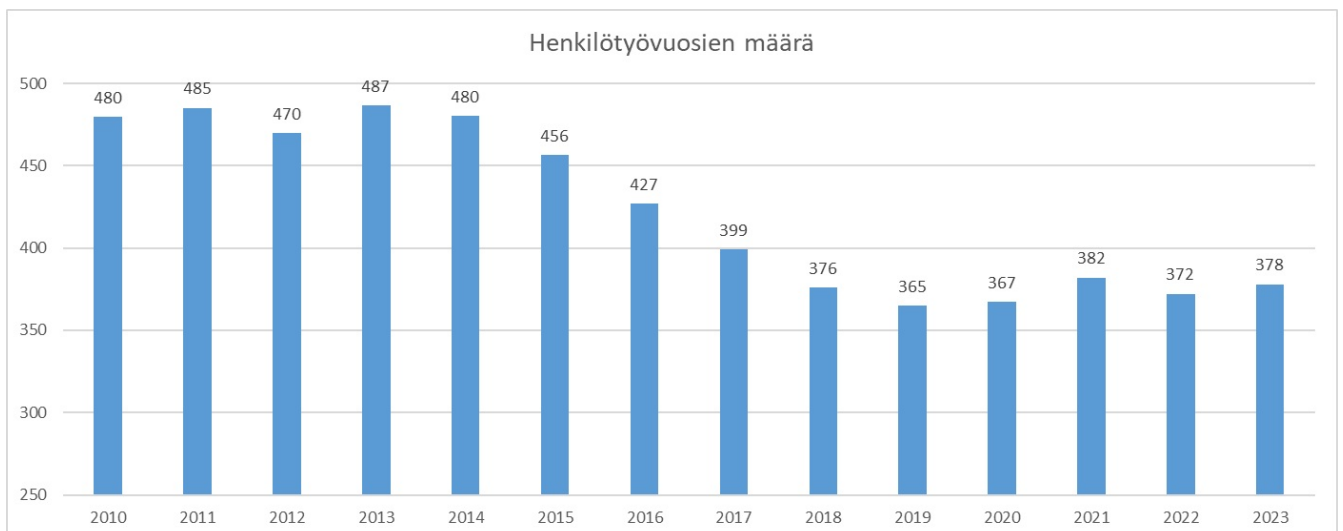
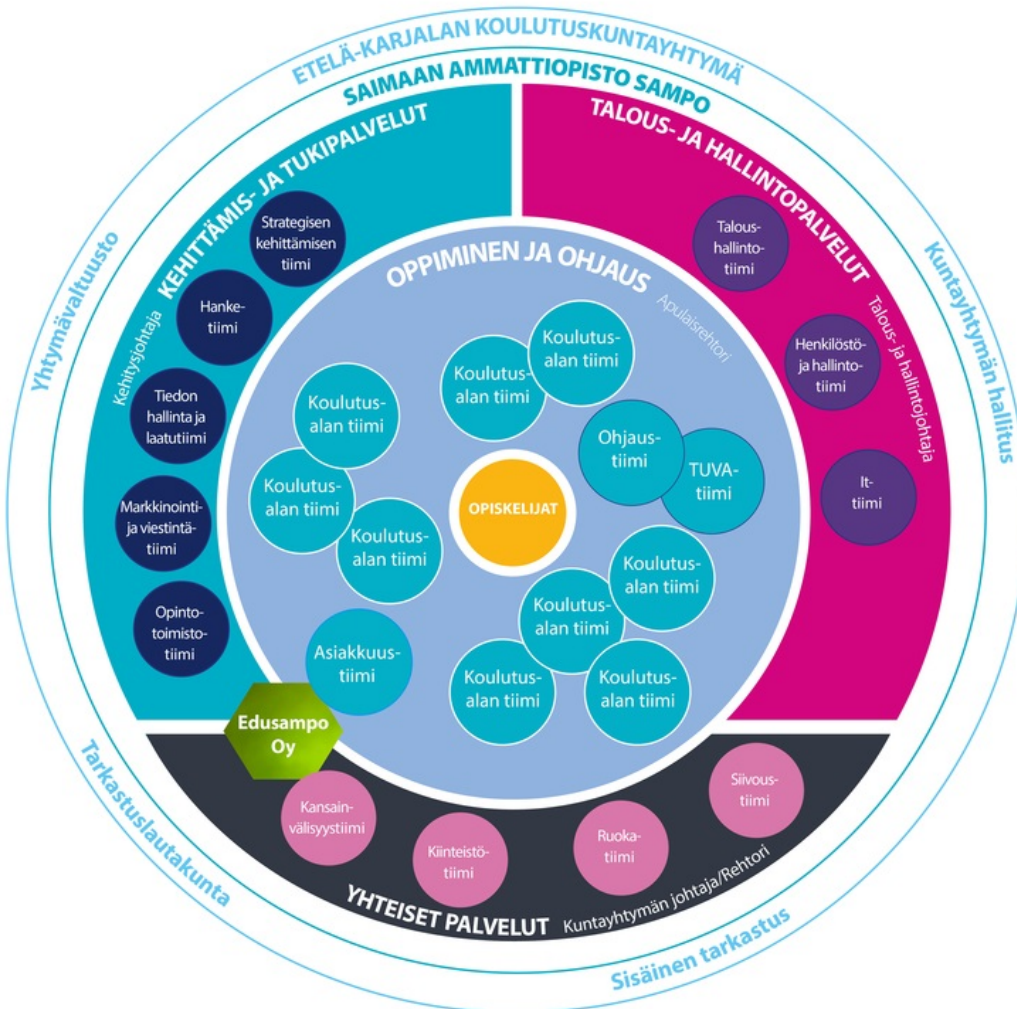
Esitän parhaat kiitokset henkilöstölle, opiskelijoille ja luottamushenkilöille vuoden aikana saavutetuista hyvistä tuloksista ja rohkeasta asenteesta kokeilla uusia asioita strategian mukaisesti.

kuntayhtymän johtaja Antti Lehmusvaara

1.2 KUNTAYHTYMÄN HALLINTO

1.2.1 Organisaatio 31.12.2023

Samossa on tiimiorganisaatio, jossa tulosyksiköitä on neljä ja niiden sisällä 60 kotiitiimiä. Kotitiimin lisäksi voi kuulua eri asiantuntijoista koottuihin kehittämis- ja projektitiimeihin; esimerkiksi hyvinvointitiimi, henkilöstön kehittämistiimi, tiedonhallintatiimi ja kestävän kehityksen tiimi. Tiimiorganisaatiossa tiimit näkyvät arjen tekemisessä ja työssä, siinä miten toimimme ja teemme päätöksiä sekä miten kehitämme toimintaamme.

1.2.2 Toimielimet

Yhtymävaltuusto

Jäsen	Läsnä	Henk.koht. varajäsen	Läsnä
Imatran kaupunki:			
Eemeli Solonen, 11.09.2023 saakka	1/2	Arno Pihkala, 11.09.2023 saakka	
Arno Pihkala, 11.09.2023 alkaen	1/2	Toni Koppanen, 11.09.2023 alkaen	
Jari Beloff	1/2	Pia Helveranta	1/2
Johannes Hallikas	1/2	Pentti Peltonen	
Jouko Partanen	2/2	Tomi Sillanvuo	
Lilla Saaristo, pj.	2/2	Marja-Leena Patrakka	
Titta Myllärinen	2/2	Heini Vesterinen	
Jouko Rossi	1/2	Pasi Holappa	
Eija Hauska-Mertanen	1/2	Aura Kinnari	1/2
Marja Vainikainen	1/2	Anne Pajunen	
Lappeenrannan kaupunki:			
Sanna Kempainen	1/2	Mari Pienmunne	1/2
Harri Iljin, 1. vpj., 06.03.2023 saakka	0/2	Lauri Melanen	
Markku Huotarinen, 1. vpj., 06.03.2023 alkaen	2/2	Lauri Melanen	
Emma Multanen	2/2	Linda Brandt-Ahde	
Liina Luukkonen	2/2	Larisa Arminen	
Marko Vainikka	1/2	Pasi Riepponen 11.12.2023 saakka, Niilo Hendolin 11.12.2023 alkaen	
Kalle Rapi	1/2	Otto Valavuo	
Pentti Pulli	2/2	Janne Hongisto	
Seija Hovi-Kuikko	1/2	Mirva Hyvärinen	
Markku Papinniemi, 2. vpj.	2/2	Jari Pekkanen	
Ari Hooman	2/2	Risto Huovinen	
Anne Leminen	2/2	Jouni Havukainen	
Lemin kunta:			
Jarkko Ovaskainen	2/2	Petteri Holopainen	
Luumäen kunta:			
Anne Marttila-Inkilä	2/2	Virpi Nurmilaukas	
Parikkalan kunta:			
Inka Pylvänäinen, 11.12.2023 saakka	0/2	Ritva Wilska-Neuvonen, 11.12.2023 saakka	
Ritva Wilska-Neuvonen, 11.12.2023 alkaen	0/2	ei vielä valittu	
Rautjärven kunta:			
Mirja Vaittinen	1/2	Satu Piik	
Ruokolahden kunta:			
Sanni Toivainen, 14.11.2023 saakka	0/2	Hanne Rinkinen, 14.11.2023 saakka	
Hanne Rinkinen, 14.11.2023 alkaen	0/2	Pinja Aroaho, 14.11.2023 alkaen	
Savitaipaleen kunta:			
Maija Saimalahti	0/2	Heli Enberg	
Taipalsaaren kunta:			
Kirsi Rehunen	2/2	Sanna Kontunen	

Yhtymävaltuusto kokoontui kaksi kertaa vuoden 2023 aikana.

Yhtymävaltuuston kokous 1/202, 11.5.2023

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Eron myöntäminen yhtymävaltuuston jäsenelle ja uuden jäsenen valitseminen

Yhtymävaltuuston 1. varapuheenjohtajan valinta

Mirja Vaittisen valtuustoaloite: Neuropsykiatrinen valmennus

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2022

Vuoden 2022 tilintarkastuskertomus, tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapaudesta päättäminen

Sidonnaisuusrekisteri tiedoksi valtuustolle

Lisätalousarvio vuodelle 2023

Yhtymävaltuuston kokous 2/2023, 19.10.2023

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Eron myöntäminen yhtymävaltuuston jäsenelle sekä uuden jäsenen ja varajäsenen valitseminen

Talousarvio 2024 ja toiminta- ja taloussuunnitelma 2024 - 2026

Hallintosäännön päivittäminen

Vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2022 ja raportti hallituksen tekemistä toimenpiteistä

Tarkastuslautakunta

Jäsen	Läsnä	Henk.koht. varajäsen	Läsnä
Jouko Partanen, pj.	11/11	Ari Seppänen	
Jouko Rossi, vpj.	10/11	Tomi Kovanen	1/11
Tiina Pulkkinen	10/11	Johanna Söderlund	
Mirja Henttonen	11/11	Anne Marttila-Inkilä	
Ari Hooman	09/11	Jari Pekkanen	2/11

Tarkastuslautakunnalla oli toimintavuoden aikana 11 kokousta, joista yksi oli työkokous. Tarkastuslautakunnan sihteerinä ja esittelijänä toimi hallintosihtööri Marjo Ruokoniemi.

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän arviointikertomus valittiin Vuoden Arviointikertomus 2022 -kilpailussa kuntayhtymien sarjan parhaaksi.

KPMG Oy:n ja Tampereen yliopiston johtamisen ja talouden tiedekunnan yhteistyössä järjestämän kilpailun voittajat kolmessa eri sarjassa palkittiin marraskuussa 2023 järjestetyssä palkintojenjakotilaisuudessa.

Kuva: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja sihteeri vastaanottivat Arviointikertomuskilpailun 1. palkinnon

Kuntayhtymän hallitus

Jäsen	Läsnä	Henk.koht. varajäsen	Läsnä
Jouni Kemppi, pj.	13/13	Sami Saukkonen	
Titta Pitman, 1. vpj.	12/13	Kaisa Kontiainen	
Kimmo Klemola, 2. vpj.	13/13	Tiina Lavikka	
Vesa Räsänen	10/13	Jari Kahelin	3/13
Kari Rikkilä	13/13	Suvi Vallentin	
Päivi Löfman	11/13	Emma Multanen	1/13
Helena Roiha	13/13	Niina Ahola	
Anne Nissinen	12/13	Timo Paajanen	1/13
Saana Kokko	11/13	Teemu Liukkonen	2/13
Joni Nenonen	13/13	Sami Rossi	

Yhtymävaltuuston puheenjohtajisto

Läsnä

Lilla Saaristo, pj.	11/13
Harri Iljin, 1. vpj., 6.3.2023 saakka	1/13
Markku Huotarinen, 1. vpj., 06.03.2023 alkaen	8/13
Markku Papinniemi, 2. vpj.	13/13

Kuntayhtymän hallitus kokoontui 13 kertaa.

Hallituksen kokouksissa esittelijänä toimi kuntayhtymän johtaja Antti Lehmusvaara. Hallituksen pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintopäällikkö Ari Tanskanen. Pysyvinä asiantuntijoina kokouksiin ovat osallistuneet talous- ja hallintojohtaja Sari Salopelto, apulaisrehtori Anne Poutanen sekä kehitysjohtaja Riitta Moilanen.

1.2.3 Henkilöstö

Henkilöstömäärä ja henkilötövuodet

Vuoden lopussa kuntayhtymässä työskenteli päätoimisesti 381 henkilöä, mikä on 11 henkilöä (+3,0 %) enemmän kuin vuotta aiemmin. Vakinaisen henkilöstön osuus koko päätoimisesta henkilöstöstä oli 92,9 %. Vuoteen 2022 verrattuna opetushenkilöstön määrä kasvoi kahdella ja muun henkilöstön määrä yhdeksällä.

Henkilötövuosina työpanoksen lisäys edellisestä vuodesta oli 5,4 (+ 1,5 %).

Henkilöstö 31.12.	2021					2022					2023					Muutos-% edellisestä vuodesta
	Vakinaiset		Määräaik.		Yht.	Vakinaiset		Määräaik.		Yht.	Vakinaiset		Määräaik.		Yht.	
	M	N	M	N		M	N	M	N		M	N	M	N		
Päätoiminen henkilöstö																
Opetushenkilöstö	117	145	11	13	286	119	148	5	7	279	119	145	7	10	281	0,7
Muu henkilöstö	17	74	2	6	99	18	68		5	91	17	73	3	7	100	9,9
Päätoiminen henkilöstö yht.	134	219	13	19	385	137	216	5	12	370	136	218	10	17	381	3,0
Sivutoiminen henkilöstö				5	5				2	2						-100,0
- Opettajat				5	5				2	2						-100,0
- Muu henkilöstö																
Henkilöstö yhteensä	136	226	13	24	390	137	216	5	14	372	136	218	10	17	381	2,4
Henkilötövuodet *)	130	204	17	31	382	131	201	12	28	372	132	202	14	30	378	1,5

) Henkilötövuodella tarkoitetaan palkallisten palveluksessa olopäivien lukumäärää kalenteripäivinä/365(osa-aikaprosentti/100). Henkilötövuosissa on mukana sekä pää- että sivutoiminen henkilöstö.

Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstömäärä 31.12.2023 sekä henkilötövuodet tulosityksiköittäin.

Tulosityksikkö	Henkilöstömäärä 31.12.2023			Osuus henkilöstöstä	Henkilö- työvuodet
	Päätoimiset	Sivutoimiset	Yhteensä		
Yhteiset palvelut	42		42	11,0	43
Talous- ja hallintopalvelut	22		22	5,8	19
Kehittämisen- ja tukipalvelut	31		31	8,1	26
Oppiminen ja ohjaus	286		286	75,1	289
Yhteensä	381	0	381	100,00	378

Henkilöstön ikärakenne ja sukupuolijakauma

Kuntayhtymän päätoimisen henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa oli 52,5 vuotta. Henkilöstön keski-ikä aleni 0,5 vuotta edelliseen vuoteen verrattuna.

Henkilöstöstä 66,4 % oli vuoden lopussa 50 vuotta täyttäneitä. 50 vuotta täyttäneiden osuus henkilökunnasta vähentyi hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Naisia henkilöstöstä oli 61,7 % ja miehiä 38,3 %. Opetushenkilöstä naisia oli 54,9 % ja miehiä 45,1 %.

Ikäryhmä	Opetushenkilöstö		Muu henkilöstö		Yhteensä		Kaikki yhteensä	% -osuus
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset		
alle 30	1	2	1	3	2	5	7	1,84
30-39	8	17	3	12	11	29	40	10,50
40-49	24	33	6	18	30	51	81	21,26
50-59	46	64	5	27	51	91	142	37,27
60-68	49	40	3	19	52	59	111	29,13
Yhteensä	128	156	18	79	146	235	381	100,00
Keski-ikä	54,9	52,5	46,8	50,2	53,9	51,7	52,5	

Osaamisen kehittäminen

Henkilöstön osaamisen kehittäminen tukee kuntayhtymän strategisten tavoitteiden saavuttamista. Kuntayhtymän henkilöstöllä oli mahdollisuus kouluttautua ja kehittyä osallistumalla henkilöstö- ja koulutussuunnitelman mukaisiin koulutuksiin sekä osaamisen kehittämiseen liittyviin hankkeisiin.

Sampon sisäisissä henkilöstön koulutuspäivissä vahvistettiin koko henkilöstön osaamista strategiassa, tiimityössä, digitaidoissa ja pedagogiikassa.

Tiimivalmennusta toteutettiin kaikille henkilöstöryhmille. Kaikki, äskettäin aloittaneita sampolaisia lukuun ottamatta, ovat käyneet tiimioppiva Sampo valmennuksen. Samossa on tiimimestareita 52 ja ihmevalmentajia 11. Oppimisen ja ohjauksen esihenkilöt osallistuivat heille kohdennettuun valmennukseen. Henkilöstön koulutuspäivissä ja opetunneilla on ollut työpajoja opetuksen arkeen liittyvistä teemoista opetus- ja ohjaushenkilöstölle.

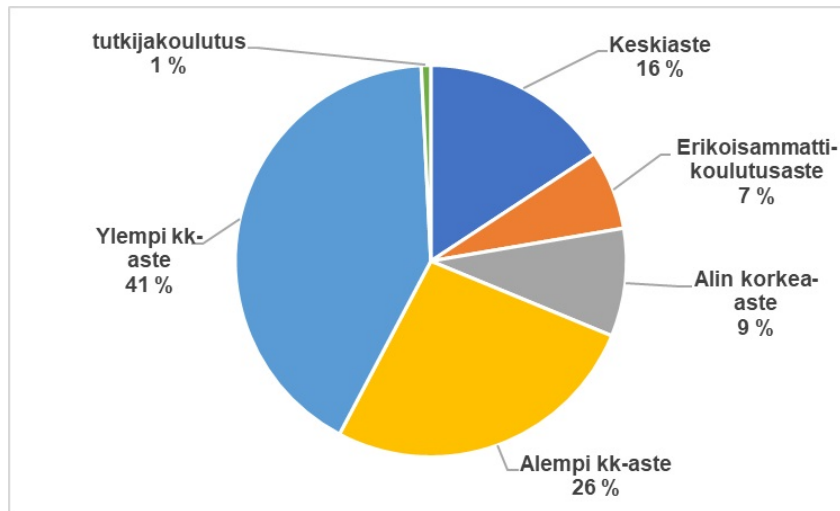
Substanssiosaamista vahvistettiin osallistumalla erilaisiin ajankohtaisiin ja omaa alaa tukeviin koulutuksiin. Kuntayhtymässä toteutettiin useita henkilöstön osaamisen kehittämiseen liittyviä hankkeita.

Osaamisen kehittämiseen käytettiin noin 1,1 M€ euroa. Koulutuspäivien määrä osallistujaa kohden on noussut edellisvuodesta 4,2 -> 4,9.

Osaamisen kehittäminen	Osallistujien määrä	Pv/ osallistuja	Kustannukset €/v
Ammatillinen henkilöstökoulutus	319	3,5	
Johtamis- ja esimieskoulutus/-valmennus	17	4,2	
Muu osaamisen kehittäminen (esim. mentorointi, työyhteisövalmennus, työkierto, perehdyttäminen)	195	3,1	
Yhteensä	370	4,9	1 068 224

Päätoimisesta opetushenkilöstöstä muodolliset kelpoisuusvaatimukset täyttävien osuus oli 95,1 %. Vuonna 2022 kelpoisia oli 95,7 %. Kelpoisuudella tarkoitetaan pääsääntöisesti sitä, että opettaja on suorittanut pedagogiset opinnot, hänellä on vähintään kolmen vuoden käytännön työkokemus opetettavasta aineesta sekä koulutuksena soveltuva korkeakoulututkinto.

Alla olevaan kuvaan on koottuna koko henkilöstön koulutustaso.

Terveysperusteiset poissaolot ja työhyvinvointi

Kuntayhtymän työntekijät ovat oikeutettuja lakisääteisten ennaltaehkäisevien työterveyshuollon palveluiden lisäksi yleislääkäritasoiisiin sairaanhoidon palveluihin yli kuusi kuukautta pidemmissä palvelussuhteissa. Palveluihin sisältyvät määritellyt laboratorio- ja kuvantamistutkimukset sekä määritellyissä tapauksissa erikoislääkäreiden konsultaatiot, joissa hoitovastuu säilyy työterveyslääkärillä. Työterveyshuollon palveluihin sisältyvät myös työpsykologin lyhytterapia ja työfysioterapeutin suoravastaanotto. Työnantaja mahdollisti henkilöstölle maksuttoman kausi-influenssarokotuksen. Työterveyshuollon palvelut kuntayhtymälle tuottaa Mehiläinen.

Henkilöstön terveysperusteiset poissaolot vähentyivät edelliseen vuoteen verrattuna 1722 kalenteripäivää (24 %). Päätoimista henkilöä kohden terveysperusteisia poissaoloja oli keskimäärin 14,2 kalenteripäivää, kun edellisenä vuonna vastaava luku oli 19 kalenteripäivää. Opetushenkilöstön terveysperusteiset poissaolot henkilöä kohti vähenivät edellisen vuoden 17,8 kalenteripäivästä 13,8 kalenteripäivään ja muun henkilöstön vähentyivät edellisen vuoden 23,0 kalenteripäivästä 15,4 kalenteripäivään.

Terveysperusteiset poissaolot	Kalenteri-päivät	% työajasta	1000 euroa	% palkka-kustannuksista
Yhteensä	5 368	4,3	643,69	2,7
Lyhyet poissaolot alle 4 pv	954			
4 - 29 pv	1 622			
30 - 60 pv	1 119			
61 - 90 pv	716			
91 - 180 pv	957			
yli 180 pv	0			
Keskimäärin / henkilötyövuosi	14,2			
Keskimäärin / päätoiminen henkilö	14,3			
Keskimäärin / opetushenkilöstö	13,8			
Keskimäärin / muu henkilöstö	15,4			

Koko vuoden palveluksessa olleita henkilöitä, joilla ei ollut terveysperusteisia poissaoloja, oli yhteensä 92. Vuonna 2022 vastaava henkilömäärä oli 83.

Terveysperusteiset poissaolot kääntyivät kahden vuoden nousun jälkeen laskuun. Suurin poissaoloja aiheuttava diagnosoiryhmä oli tuki- ja liikuntaelin perusteiset sairauspoissaolot, mikä ohitti edellisen vuoden suurimman ryhmän mielenterveyden oireista johtuvat sairauspoissaolot. Tuki- ja liikuntaelin perusteiset sairauspoissaolot selittyvät henkilöstön ikäjakaumalla ja erilaisten kirurgisten toimenpiteiden aiheuttamilla pitkillä poissaoloilla. Lyhyet, alle neljän päivän sairauslommat lisääntyivät, kun taas vastaavasti pitkät yli 90 päivää kestäneet sairauspoissaolot vähenivät alle puoleen. Omailmoituskäytännön vahvistamisella yhteistyössä terveyshuollon kanssa lyhyet sairauspoissaolot eivät kuitenkaan kasvattaneet työterveyshuollon kustannuksia tai kuormittaneet aiheetta työterveyshuollon resursseja.

Työssä jaksamista tuettiin erilaisilla järjestelyillä kuntayhtymän sisällä sekä yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työkyvyn haasteissa päädyttiin enenevästi hyödyntämään erilaisia osaaikaisia mahdollisuuksia helpottamaan työhön paluuta pitkiltä poissaoloilta sekä toisaalta keventämään mahdollista työuran jatkumista. Näitä ratkaisuja valmisteltiin kolmikantaisissa työkykyneuvotteluissa, joita käytiin vuoden aikana 15 kappaletta 10 henkilölle.

Työkykyjohtamisen kehittämissuunnitelma luotiin vahvistamaan ja selkeyttämään työkykyjohtamista sekä tukemaan esihenkilöitä ja tiimejä. Kehittämissuunnitelman mukaisesti vahvistetaan jatkossa varhaisen välittämisen toimintamallia.

Työn kuormittavuuteen kiinnitettiin huomiota jatkamalla edelleen työturvallisuuslain vastaisten henkisten tai fyysisten työturvallisuusriskien sekä henkilöstön kuormittumiseen, epäasialliseen kohteluun ja kiusaamiseen liittyvien asioiden käsittelyä kaikissa tiimien ja yksiköiden virallisissa kokouksissa.

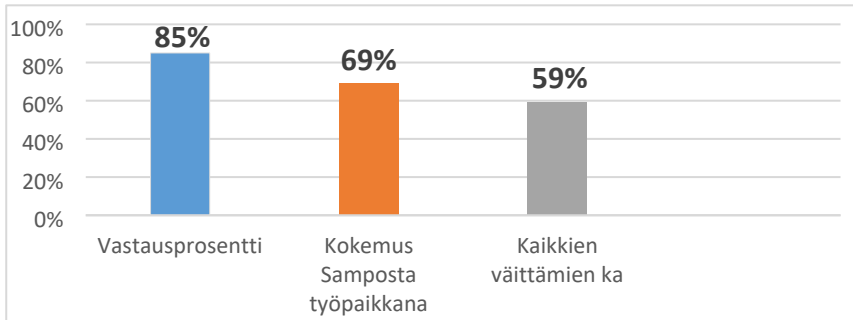
Kuntoutuksen osalta mahdollistettiin edelleen henkilöstön osallistuminen kaikkiin Kelan kuntoutuksiin palkallisella ajalla. Kuntoutuksen tavoitteena on, kuntoutuslajin mukaan, auttaa elämään sairauden kanssa, tukea työelämässä pysymistä sekä helpottaa palaamista työelämään sairauden jälkeen.

Työterveyshuollon tekemät työpaikkaselvitykset toteutettiin suunnitellusti 11 kohteessa. THL:n oppilaitosympäristön terveellisyyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastus toteutettiin kahdessa toimipisteessä yhteistyössä kaupunkien ympäristötoimen, opiskelijaterveydenhuollon, pelastuslaitoksen, oppilaitoksen johdon, työntekijöiden ja opiskelijoiden kanssa.

Henkilöstötutkimus

Työyhteisökysely toteutettiin ensimmäistä kertaa toukokuussa 2023 Great Place to Work-henkilöstötutkimuksen (GPTW) avulla. Sen tavoitteena on löytää Sampon ja tiimien vahvuuksia ja kehittämiskohteita sekä parantaa yhdessä työkuilttuuria ja hyvinvointia. Tutkimuksen avulla on saatu pohja-arvot jatkossa vuosittain toteutettaville henkilöstökyselyille.

GPTW sisältää 60 väittämää, joilla mitataan henkilöstön kokemusta työkuilttuurista. Prosenttiluku kertoo siitä, kuinka moni on vastannut väitteeseen "aina tai lähes aina totta". Mitä korkeampi prosenttiluku tuloksissa on, sen parempi työilmapiiiri ja -kuilttuuri on. Toukokuussa toteutetun henkilöstökyselyyn vastasi 327 henkilöä eli vastausprosentti oli 85 %. Kaikkien väittämien keskiarvo oli 59 %. Hyvää työpaikkaa mittaavan "Kokonaisuudessaan tämä on todella hyvä työpaikka" -väittämän keskiarvo oli 69 %.

Kuva: GPTW kyselyn tulokset kaikki vastaukset 5/2023

GPTW:n avulla on mahdollista saavuttaa Great Place To Work -sertifiointi™. Sertifiointi on tunnustus siitä, että organisaatiossa on tyytyväiset työntekijät ja hyvä työkuultuuri. Sertifioinnin raja-arvo on 65 % ja se mitataan kaikkien väittämien keskiarvosta.

Sampo-tasoisia tuloksia on esitelty henkilöstötilaisuudessa. Tiimikohtaisia tuloksia esiteltiin ja käsiteltiin tiimeissä keskustellen. Tiimit nostivat esiin vahvuuksia ja kehittämiskohteita sekä sopivat toimenpiteitä, joilla hyvinvointia voidaan parantaa. Tuloksia on tarkasteltu myös kuntayhtymän yhteistoimintaryhmässä, esihenkilötiimissä, johtotiimissä ja kuntayhtymän hallituksessa.

Sampo-tasoisia vahvuuksia tutkimuksen perusteella olivat

- kokemus omasta työstä merkityksellisenä sekä
- kokemus tasa-arvoisuudesta sekä ylpeys omasta työstä

Sampo-tasoisia kehittämiskohteita olivat

- kokemus yhdenvertaisesta ja tasapuolisesta kohtelusta sekä
- kokemus sitoutumisesta ja osallistumisen mahdollisuuksista

Tuloksia hyödynnetään koko Sampon toiminnan kehittämisessä.

Työsuojelun toimintakauden 2022–2025 avaintavoitteet ja kehittämiskohteet ovat:

- kemikaaliturvallisuuden parantaminen
- työsuojelutietouden lisääminen
- henkilöstön työssä jaksamisen ja työkyvyn tukeminen

Edellä mainittujen avaintavoitteiden avulla pyritään vakiinnuttamaan työturvallisuutta lisääviä toimintatapoja.

Sisäilmatyöryhmä kokoontui vuoden aikana viisi ja työsuojelutoimikunta neljä kertaa.

Työsuojelutoimikunta suunnitteli avaintavoitteiden mukaisia toimenpiteitä työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin parantamiseksi ja niiden etenemistä seurattiin toimikunnan jokaisessa kokouksessa. Kemikaalihallintajärjestelmän käyttööntoimivuus toteutui kaikissa yksiköissä. Järjestelmä soveltuu hyvin käytettäväksi ja hyödynnettäväksi myös opetuksessa ja palvelee näin laajasti kuntayhtymää. Työssä sattuneita tapaturmia sekä vaaratilanteita on käsitelty työsuojelutoimikunnan kokouksissa. Tapaturma- ja työturvallisuustutkaa on pilotoitu kone- ja tuotantotekniikan alalla.

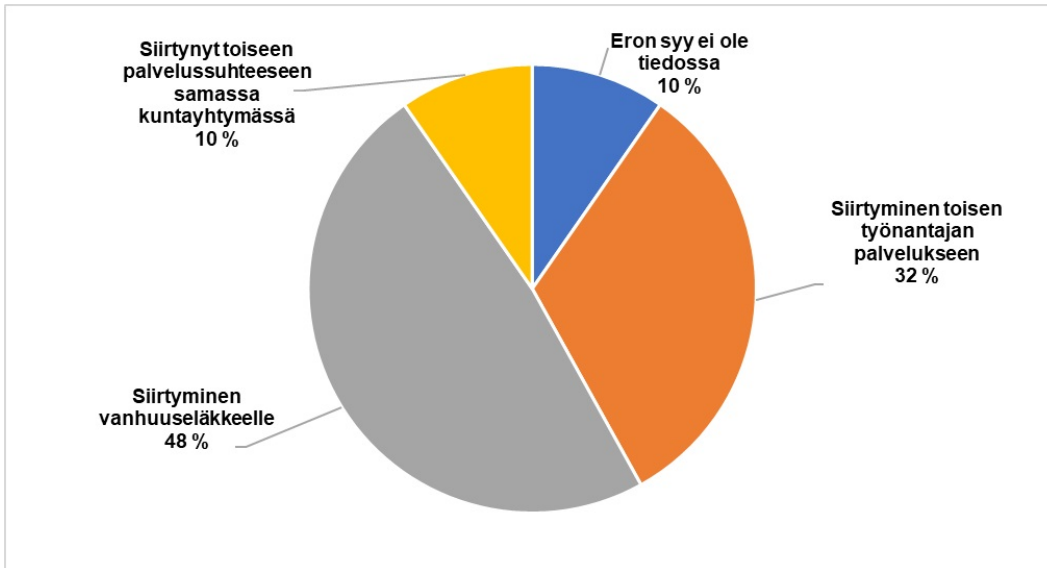
Sampoon on perustettu vuoden 2023 alussa **hyvinvointitiimi**, jossa on laajasti sampolaisia eri ammattiryhmiä sekä Etelä-Karjalan hyvinvointialueen henkilöstöä. Tiimin tavoitteena on edesauttaa hyvinvoinnin yhteisön rakentamista edistämällä opiskelijoiden ja henkilöstön yhteisöllisyyttä sekä yhdenvertaisuutta. Tavoitteena on myös henkilöstön ja opiskelijoiden osallistaminen yhteisöllisten tapahtumien järjestämiseen. Tiimi laati toimintasuunnitelman tavoitteiden pohjalta ja kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa. Tiimi toteutti yhdenvertaisuuskyselyn opiskelijoille sekä henkilöstölle keväällä 2023. Yhdenvertaisuuskyselyn tuloksista laadittiin toimenpiteitä, joita hyvinvointitiimi sekä yksiköt toteuttivat. Hyvinvointitiimi toteutti henkilöstön hyvinvointia tukevaa toimintaa vuoden mittaan

organisoimalla muun muassa hyvinvointiviikon, positiivisuusviikon sekä vuoden sampolaisen valinnan. Vuoden lopulla tiimi järjesti henkilöstön yhteiset pikkujoulut.

Henkilöstön vaihtuvuus

Samossa oli avoinna 83 työpaikkaa, joista virkasuhteisia oli 41 ja työsuhteisia 42. Työpaikoista vakinaisia oli 35 ja määräaikaisia 48. Avoinna olevista työpaikoista täytettiin 70. Tietyille tekniikan aloille sekä S2- ja erityisesti maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukseen on ollut haasteellista saada rekrytoitua kelpoisuusehdot täyttäviä opettajia. Tämän vuoksi osa vakinaisista työpaikoista täytettiin määräaikaisena tai vakituksena mahdollisesti niin, että valitun tulee suorittaa pedagogiset opinnot kolmen vuoden kuluessa

Vakinaisia palvelussuhteita päättyi 31. Vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeeseen päättyi 15 palvelussuhdetta, toisen työnantajan palvelukseen siirtyi 10 henkilöä, kolme henkilöä siirtyi kuntayhtymässä toisiin tehtäviin ja kolme palvelussuhdetta päättyi muun syyn vuoksi.

Eläköityminen

Vuoden aikana vanhuuseläkkeelle jäi 15 henkilöä, kun vastaava luku vuonna 2022 oli kahdeksan. Keskimääräinen vanhuuseläkkeelle jäämisikä oli 65,1 vuotta, joka on hieman korkeampi kuin aiempina vuosina. Vuonna 2022 eläkkeelle jäämisikä oli 64,6 ja vuonna 2021 vastaava ikä oli 64,3.

Alla olevaan taulukkoon on koottu seuraavan 10 vuoden aikana 65 vuotta täyttävän henkilöstön määrät vuosittain. Opetushenkilöstöstä 56,6 % ja muusta henkilöstöstä 43 % täyttää seuraavan 10 vuoden aikana 65 vuotta.

65 vuotta täyttävät	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Yht.	%
Opetushenkilöstö	15	19	20	11	19	20	13	13	17	12	159	56,6
Muu henkilöstö	1	2	6	7	5	3	3	6	6	4	43	43,0
Yhteensä	16	21	26	18	24	23	16	19	23	16	202	53,0

Työvoimakustannukset ja henkilöstöinvestoinnit

Työvoimakustannukset 2023	1000 euroa	Muutos % ed. vuoteen
Työvoimakustannukset yhteensä, josta		
1. Palkat yhteensä	19 507	7,1
josta		
- vuosiloma-ajan palkat	637	4,4
- vapaajaksojen palkat	3 014	10,1
- terveysperusteisten poissaolojen palkat, netto	392	10,6
- perhevapaiden palkat, netto	4	-62,3
- muut lakisääteisten/ sopimusperusteisten poissaolojen palkat	109	-8,7
2. Työnantajan eläke- ja muut sosiaalivakuutusmaksut	3 896	-14,6
3. Muut		
- rekrytointikustannukset	1	-85,9
4. Henkilöstöinvestoinnit		
- työterveyshuolto	247	5,2
- koulutus ja muu kehittäminen	1 068	-0,2
- muut yhteensä	171	29,7

Palkkaus ja henkilöstöetuudet

Kuntayhtymän palkkausjärjestelmä perustuu voimassa oleviin virka- ja työehtosopimukseen. Palkkaus perustuu työn vaatavuuteen ja henkilökohtaiseen työssä suoriutumiseen. Tehtäväkohtainen palkka määräytyy tehtävän vaatavuuden perusteella ja henkilökohtaiseen lisään vaikuttaa työkokemus, ammatinhallinta ja työtulokset. Palkkoja korotettiin yleiskorotuksella, kertaerällä ja paikallisella järjestelyerällä. Erät olivat edellisvuosiin verrattuna poikkeuksellisen suuria.

Kunta-alan palvelussuhdeturvan mukaiset sairauslomaetuudet ja pitkien työurien myötä ansaitut pitkät vuosilomat koskettavat myös kuntayhtymän henkilöstöä. Kunnallisen yleisen sekä teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimukseen kuuluvilla oli sopimusmuutoksen myötä mahdollisuus vaihtaa lomarahaa kokonaan tai osin vapaaksi sopimalla asiasta työnantajan kanssa. Tätä oikeutta käytti 31 henkilöä keskimääräisen lomarahavapaan ollessa 11 päivää.

Kuntayhtymän henkilöstöetuja ovat osaamisen kehittäminen ja erilaiset henkilöstökoulutukset. Henkilöstöetuihin sisältyivät myös lakisääteistä kattavampi työterveyshuolto, erityistyölasit sekä suojalasit ja työpaikkaruokailun tukeminen. Henkilöstöä muistettiin esinelahjalla 50- ja 60-

vuotispäivänä, jonka lahjan arvon henkilö voi halutessaan lahjoittaa hyväntekeväisyyteen haluamaansa kohteeseen. Eläkkeelle siirtyviä muistettiin esinelahjalla sekä kahvitilaisuudella. Joulun alla henkilöstölle järjestettiin pikkujoulut ja muistettiin pienellä joululahjalla. Kuntayhtymä haki pitkän ja ansioituneen työuran tehneille työntekijöille ja viranhaltijoille ansiomerkkejä. Ansiomerkkin sai viisi henkilöä.

Kuntayhtymä tuki henkilöstön omaehtoista työkyvyn ylläpitoa liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointiedulla, jota päätoimisella henkilöstöllä oli oikeus saada enimmillään 200 eurolla. Jaetusta käytettiin peräti 91,6 % ja eduista käytetyin oli liikuntaetu. Uutena etuna henkilöstöllä oli mahdollisuus hankkia työsuhdepyörä. Tätä etua käytti 34 henkilöä.

Tyhy-toimintaa jatkettiin yksikkökohtaisella kehittämis- ja virkistystoiminnalla käytettävissä olevan summan ollessa 35 euroa henkilöä kohti. Työyhteisöiden kehittämispäivien yhteydessä oli mahdollisuus yhteiselle kahvitukselle kaksi kertaa vuodessa.

Henkilöstöllä oli mahdollisuus käyttää vapaa-aikana oppilaitoksen kuntosalia sekä liikuntasalia. Lisäksi Lappeenrannassa henkilöstöllä oli yhteinen sähkövuoro opiskelijoiden kanssa.

Kuva: Henkilöstön yhteinen aloituspäivä elokuussa 2023.

1.2.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kuntayhtymällä on kuntalain mukaiset yhtymävaltuuston 11.12.2014 hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joissa on kuvattu toiminnan tavoite, tehtävät ja vastuut sekä kuntayhtymän hallituksen 18.10.2018 hyväksymät päivitetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet.

Kuntayhtymän johtaja, muut johtavat viranhaltijat ja työntekijät sekä muut esihenkilöt vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta vastuualueillaan.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamista seurattiin ja arvioitiin Sampon johtoryhmän sekä tulos- ja vastuuyksiköiden kokouksissa ja kehittämissäryhmissä. THL:n terveellisyden ja turvallisuuden lakisääteisiä tarkastuksia sekä työterveyshuollon työpaikkakäyntejä on toteutettu suunnitelman mukaisesti. Tilikauden päättyessä hallinto-oikeudessa tai muissakaan oikeusasteissa ei ole vireillä valituksia.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Talouden mittareita on seurattu johtoryhmässä kuukausittain ja kuntayhtymän hallituksessa tulosalueittain kolmen kuukauden välein. Talouden raportit ovat tietojärjestelmässä kaikkien budjettivastuullisten käytävissä ja ne päivittyvät kuukausittain.

Valtionosuuden perusrahoituksen (70 % koko valtionosuudesta) perustana olevan opiskelijavuositavoitteen sekä suoritusrahoituksen (20 % valtionosuusrahoituksesta) perustana olevien osaamispisteiden seuranta on käytävissä alakohtaisesti vuorokauden viiveellä.

Muiden mittareiden osalta seuranta on toteutettu sitä mukaa, kun tieto on ollut käytävissä. Tilikauden aikana on luotu lisää eri sisältöisiä Power BI -työpöytiä, johon on kerätty mittareita eri henkilöstöryhmille operatiivisen johtamisen tueksi. Työpöytiä on erikseen vastuupettajalle, koulutuspäällikölle, opinto-ohjaajalle, koulutussihteerille ja johdolle.

Strategian toimeenpanoa varten on syksyllä 2022 luotu koko henkilöstölle nähtävissä oleva työpöytä, joka sisältää tiimeittäin strategiset kehittämistoimet toimenpiteineen, vastuuhenkilöineen ja aikatauluineen. Tiimioppivan organisaation hengessä strategian toimenpiteiden arviointi ja päivitys toteutettiin keväällä 2023 vertaissparrauksena. Vertaissparrauksessa saatiin näkemyksiä oman yksikön ulkopuolelta ja opittiin toiselta tiimiltä.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen raportoidaan tilinpäätöksessä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kuntayhtymän organisaatiotasoiset riskit on tunnistettu. Riskirekisteri on tallennettu ja sitä päivitetään toiminnanohjausjärjestelmään, josta koko henkilöstö pääsee sitä tarkastelemaan. Jokaiselle tunnistetulle riskille on määritelty hallintatoimenpiteet ja vastuuhenkilöt ja aikataulu. Riskienhallinta on jatkuva prosessi ja siitä on laadittu myös prosessikuvaus toiminnanohjausjärjestelmään. Lisäksi sisäisen tarkastajan toimintasuunnitelmaan sisällytetään korkeimman riskiarvon kohteita.

Taloudellisten riskien syynä on tulojen tai menojen yllättävä muutos. Kuntayhtymän talous on ollut vakaa ja kertyneitä ylijäämiä on käytävissä. Valtionosuusrahoituksen osuus kuntayhtymän tuloista on lähes 90 % ja sen määräytyminen suhteellisena kaikkien ammatillisen koulutuksen järjestäjien kesken muodostaa riskin tulon määrälle. Hallitusohjelmassa oleva ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän muutos muodostaa myös riskin tulevien vuosien rahoituksen määrälle. Menoista noin 70 % ovat henkilöstökuluja. Seuraavaksi suurin kuluerä on noin 15 % kiinteistökustannukset. Tilikaudella tehdyn selvityksen mukaan kuntayhtymän talous kestää Imatran kampukselle suunnitteilla olevien rakentamisinvestointien kustannukset.

Toiminnallisten riskien syynä ovat prosessien tai henkilöiden toiminnan virheet.

Kuntayhtymässä on tilikaudella valmisteltu digisuunnitelma (prosessit, tietomallit ja tietojärjestelmät) tiedonhallintalain edellyttämällä tavalla. Prosessikuvaukset on toteutettu toiminnanohjausjärjestelmässä, joka on yhteydessä tietojärjestelmiä kuvaavaan järjestelmään. Järjestelmien ajantasaisuutta ohjaa ja valvoo laatu- ja tietoasiantuntija. Prosessitiimit ylläpitävät prosessikuvauksia.

Tietojärjestelmä- ja tietoturvariskeihin on varauduttu yhteistyössä palvelukeskuksen (Meidän IT ja Talous Oy:n) kanssa. Kuntayhtymällä on tietosuojavastaava ja koko henkilöstö on suorittanut tietosuojan nettitestin. Entisestään kohonneen tietoturvahukan vuoksi käytetään lisäksi Moodle-alustalle laadittua laajempaa verkkokurssia, jonka suorittamisesta henkilöstö saa osaamismarkin. Henkilöstön osaamista ja tietoisuutta tietoturvasta on kohotettu erilaisin tietoisuuksin. IT-henkilöstön osaamista tietoturvaan liittyen pidetään ajantasaisena.

Syksyllä 2023 kuntayhtymä osallistui toista kertaa valtakunnalliseen Taisto -harjoitukseen, jossa valmistauduttiin kuvitteellisilla uhkatilanteilla vastaamaan kyberturvallisuus -haasteisiin.

Hankintaprosesseihin liittyvien taloudellisten ja toiminnallisten riskien hallitsemista ohjaa ja valvoo hankinta-asiantuntija. Kuntayhtymän asian- ja asiakirjahallintaan on vakiintunut sähköinen järjestelmä, jonka perustana on päivitetty tiedonohjaussuunnitelma.

Vahinkoriskien syynä ovat äkilliset, yllättävät tapahtumat. Näitä ovat opiskelijoiden ja henkilöstön tai ympäristön terveyttä tai turvallisuutta sekä omaisuutta uhkaavia riskit.

Työsuojelutoimikunta seuraa kokouksissaan niin opiskelijoille kuin henkilökunnalle sattuneita tapaturmia sekä vaaratilanteita ja antaa tarvittaessa toimenpidesuosituksia turvallisuuden parantamiseksi. Työsuojelutoimikunnan ohjeistuksen mukaisesti tapaturmat ja vaaratilanteet käsitellään myös yksiköissä, joissa ne ovat tapahtuneet. Henkilöturvallisuutta ylläpidetään kiinteistökohtaisilla pelastussuunnitelmilla ja -harjoituksilla sekä koko henkilöstön kattavalla älypuhelimessa olevalla hälytysjärjestelmällä.

Sisäilmatyöryhmä, johon virkamiesten lisäksi kuuluvat myös kaupunkien ympäristöterveydenhuollon, opiskelijaterveydenhuollon sekä työterveyshuollon edustajat, on seurannut tilojen terveellisyyttä. Sisäilmahavaintojen seurantaan ja ratkaisemiseksi on selkeät toimintaprosessit. Sisäilmatyöryhmä on käsitellyt yksittäistapauksina esiintyneitä oireiluja ja ehdottanut näiden perusteella tehtäviä toimenpiteitä, joita linjajohto on vienyt eteenpäin. Sisäilmatyöryhmällä on oma julkinen verkkosivu, jossa julkaistaan ohjeiden lisäksi myös työryhmän kokousten pöytäkirjat.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue on 22.5.2023 pitänyt työsuojelutarkastuksen Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän Saimaan ammattiopisto Sampon Imatran toimipisteessä (Koulukatu 5, Imatra). 8.6.2023 päivätyssä tarkastuskertomuksessaan aluehallintovirasto on antanut Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymälle kolme toimenpidekehotusta. Kertomuksen mukaisesti työnantajan oli laadittava selvitys, mihin toimenpiteisiin ja millä aikataululla syksyllä 2023 valmistuvan Koulukatu 5 kampushankkeen suunnitelman perusteella työpaikalla ryhdytään työntekijöiden terveydelle haitallisesta sisäilmastosta aiheutuvan altistumisen estämiseksi. Selvitys on toimitettu määräaikaan 15.12.2023 mennessä Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelle.

Kuntayhtymässä toimii valmiusryhmä, joka antaa poikkeusoloihin (pandemia, uhkatilanne) liittyvän ohjeistuksen henkilöstölle sekä opiskelijoille. Tilikauden aikana toimenpiteitä aiheuttaneet uhkatilanteet osoittautuivat aiheettomiksi.

Opiskelijoiden aiheuttama kuntayhtymän omaisuuteen kohdistuva ilkivalta on lisääntynyt. Tämän ehkäisemiseksi lisätään ennaltaehkäisevää koulutusta ja tiedottamista henkilöstölle sekä opiskelijoille.

Omaisuu den hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kuntayhtymän kiinteä omaisuus ja irtain käyttöomaisuus on luetteloitu ja vakuutettu. Keskeneräisenä olevien omakotitalojen tasearvot vastaavat korkeintaan kiinteistönvälittäjän arviota tulevasta myyntihinnasta. Tilinpäätöshetkellä on keskeneräisenä, lähes valmiina, neljä omakotitaloa; näiden yhteenlaskettu tasearvo on noin 1,2 M€. Omaisuu den hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonnassa on onnistuttu niin, ettei menetyksiä tai arvonalennuksia ole tapahtunut, eikä myöskään ole jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Tarpeeton irtain omaisuus on myyty talous- ja hallintojohtajan päätöksellä.

Sopimustoiminta

Kuntayhtymällä on sähköinen sopimusarkisto. Hankintojen ja puitesopimusten kilpailutuksesta ja laadinnasta on hankintaohje. Hallintosäännön mukaisesti kuntayhtymän hallitus päättää merkitykseltään huomattavista sopimuksista. Merkityksellisiksi on todettu kaikki yli 100.000 € arvoiset sopimukset. Sopimusten voimassaoloaikoja ja uusintatarvetta seurataan vastuualueittain. Tiedossa ei tällä hetkellä ole sopimuksia, joilla olisi negatiivisia seuraamuksia.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäisen tarkastuksen järjestämistä ohjaa hallintosääntö sekä kuntayhtymän hallituksen 18.10.2018 § 97 hyväksymä sisäisen tarkastuksen toimintaohje. Sisäinen tarkastus on tilikauden puolivälissä siirretty talous- ja hallintojohtajalta hallintosihteerille oman toimensa ohessa hoidettavaksi ja lisäksi tarpeen mukaan käytetään ulkoisia palveluja. Sisäinen tarkastus raportoi kuntayhtymän hallitukselle, tarkastuslautakunnalle ja kuntayhtymän johtajalle.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

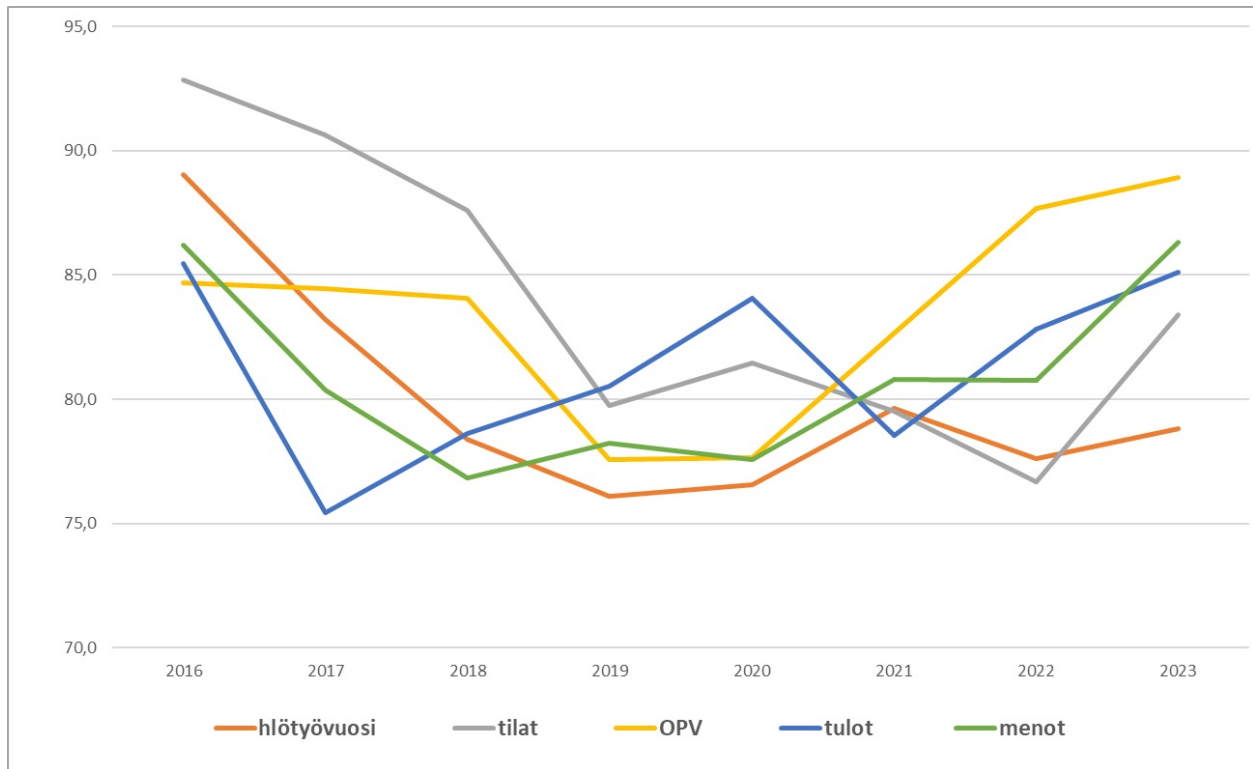
Riskienhallinnan järjestämisen vastuu on kuntayhtymän johtajalla. Riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Riskirekisterin ylläpito selkeyttää riskienhallintaa.

Osana sisäistä valvontaa kuntayhtymän tilivelvollisten viranhaltijoiden ja työntekijöiden tulee välittömästi raportoida johdolle, mikäli merkittävä riski on todennäköisesti realisoitumassa tai sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuus ja riittävyys on vaarantumassa.

Tilikauden aikana sisäinen valvonta ja riskienhallinta on hoidettu asianmukaisesti.

1.3 KUNTAYHTYMÄN TALOUS

Kuntayhtymän talouden tunnusluvut ovat hyvällä ja vakaalla tasolla. Eri resurssien kehittymistä suhteessa toisiinsa voidaan kuvata seuraavalla kaaviolla:

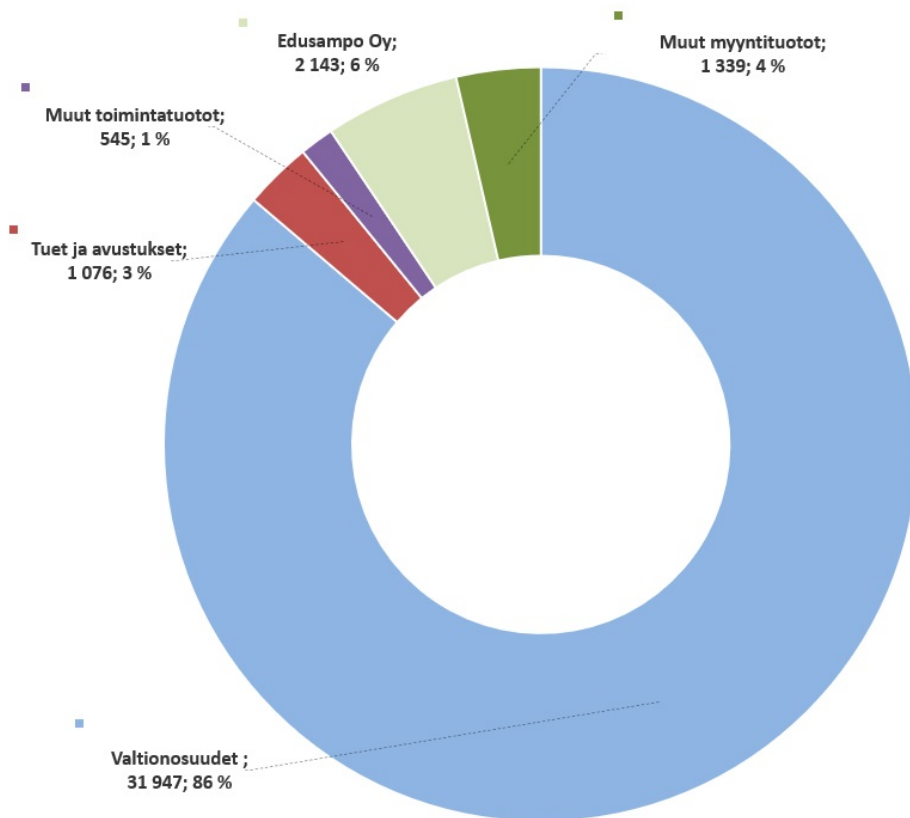

Kuva: resurssien kehittyminen suhteessa toisiinsa, vuosi 2010=100

Valtionosuusrahoitus oli 86,2 % kaikista toimintatuotoista. Ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitus opetus- ja kulttuuriministeriöltä koulutuksenjärjestäjille jaetaan laskennallisin perustein suhteessa toisiin koulutuksenjärjestäjiin. Valtionosuudesta 70 % määräytyi opiskelijavuosien, 20 % suoritettujen tutkintojen ja tutkinnon osien ja 10 % opiskelijoiden työllistymisen ja palautteiden perusteella. Sampon osuus kokonaisuudesta on keskimäärin 1,56 %. Suhteellisesti suurin osuus 1,62 % saatiin suoritusrahoituksesta eli tutkintoja ja tutkinnon osia on toteutettu suhteessa enemmän kuin Suomessa keskimäärin opiskelijavuotta kohden. Tämä on erinomainen asia opiskelijoiden kannalta, mutta myös taloudellisesti, sillä suunnitteilla olevassa rahoitusmallin muutoksessa suoritusrahoituksen osuus tulnee kasvamaan.

	valtakunnallisesti		
	jaettu vos €	Sampon osuus €	%
perusrahoitus	1 428 511 971	21 977 061	1,54 %
suoritusrahoitus	409 582 000	6 649 967	1,62 %
vaikuttavuusrahoitus	204 790 998	3 255 937	1,59 %
YHTEENSÄ	2 042 884 969	31 882 965	1,56 %

Toiminnan volyyymi kasvoi tilikaudella; toimintatuotot olivat 37,0 M€ ja toimintakulut 34,4 M€. Toimintatuotot kasvoivat 2,7 % ja toimintakulut 7,0 % edellisvuodesta. Tytäryhtiö Edusampo Oy:lle myydyt opetuspalvelut kasvoivat lähes 40 % ja sen osuus Sampon toimintatuotoista kasvoi 5,8 %:iin. Muihin toimintatuottoihin sisältyy Parikkalassa sijainneiden peltomaiden myyntivoittoa 0,2 M€.

Kuva: Toimintatuottojen jakautuminen lajeittain (1000 €, %)

Henkilöstökulut kasvoivat 2,8 % henkilötyövuosien kasvaessa 1,5 %. Palkat ja palkkiot kasvoivat peräti 7,1 %, mutta henkilösivukulut pienenevät 14,3 % kuntayhtymiltä poistuneen eläkemenoperusteisen KuEL -maksun myötä. Henkilöstökulut/henkilötyövuosi olivat keskimäärin 61 951 €, jossa oli kasvua edellisvuoteen 1,2 %.

Toiminnan volyymin kasvu ja korkea inflaatio näkyivät palveluiden ja tarvikkeiden kulujen kasvuna. Palveluiden ostot kasvoivat 18,7 % ja Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot 11,1 %. Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2023 keskimääräinen inflaatio oli 6,2 %.

Toimintakate oli 2,7 M€. Eri vuosien toimintakatetta verrattaessa on huomioitava, että vuosina 2020 - 2022 saaduilla lisärahoituksilla toteutettavien toimenpiteiden kuluja kirjattiin osin vielä vuonna 2023. Siltä osin vuosien 2020 - 2023 tuloksia tulee tarkastella kokonaisuutena.

1 000 €	TP2020	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Tuotot	36 588	34 201	36 059	36 429	37 050
Valmisteverastojen muutos	-19	-73	75	-304	-183
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	287
Kulut	30 835	32 061	32 188	33 577	34 436
TOIMINTAKATE	5 734	2 067	3 946	2 548	2 718

Tilikaudella tehtiin kertapoistoja Imatran kampuksen rakennuksista 0,3 M€ ja vastaavasti purettiin poistoeroa, joten tällä ei ollut tulosvaikutusta. Tilikauden ylijäämä oli 0,7 M€.

Investointeja rakennuksiin, koneisiin ja kalustoon toteutettiin vuoden aikana 4,6 M€ ja pitkäaikaista lainaa nostettiin 2,0 M€. Rahoitusmarkkinoiden vaihtelu rauhoittui edellisvuodesta ja korkotasoa kääntyi loppuvuodesta laskusuuntaan.

1.3.1 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sampon eri resurssien suhdetta toisiinsa on sopeutettu suunnitelmallisesti jo usean vuoden ajan. Erityisesti opiskelijamäärien väheneminen nähdään uhkana alueellisen väestönkehitysennusteen perusteella. Tämä vaikutus on pyritty huomioimaan tilojen tarvetta suunniteltaessa.

Rakennusinvestointien tarve on kuntayhtymän volyyymiin ja rahoitukseen nähden merkittävä. Syksyllä 2023 tehdyn taloudellisen selvityksen mukaan noin 17 - 25 M€:n investointien vaikutus kuntayhtymän talouteen on hallittavissa, mikäli oppilasmäärä ja sen myötä myös valtionosuusrahoitus kasvavat inflaatiota vastaavassa suhteessa. Päätös rakennusinvestoinnista tehdään kuntayhtymän hallituksessa kevään 2024 aikana ja rakentaminen toteutuu vuosien 2024 - 2025 aikana.

Tulevan vuoden 2024 valtionosuusrahoituksen perustana oleva OKM:n harkinnanvaraisesti määrittämä opiskelijavuosimäärä (3023) on 144 vähemmän kuin vuoden 2023 toteutuneet opiskelijavuodet olivat. Talousarvioon 2024 budjetoitu valtionosuustulo on joulukuussa 2023 saatua rahoituspäätöstä hieman alhaisempi eli tehtyä talous- ja toimintasuunnitelmaa voidaan noudattaa sellaisenaan. Taloussuunnitelmat perustuvat koulutusalojen laatimiin sopeuttamissuunnitelmiin, jotka sisältävät mm opiskelijavuosien kasvattamisella ja toimintoja tehostamalla alijäämäisten koulutusalojen tuloksen parantamista.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalliin on valmisteilla muutoksia, jotka vaikuttavat rahoituksen jakautumiseen koulutuksenjärjestäjien kesken. Tämänhetkisen tiedon mukaan valtionosuusrahoituksessa painotus siirtyy enemmän suoritusrahoitukseen, mikä on tilastollisesti ollut Sampon vahvuusalueita. Uusi malli vaikuttaa aikaisintaan vuoden 2026 rahoitukseen.

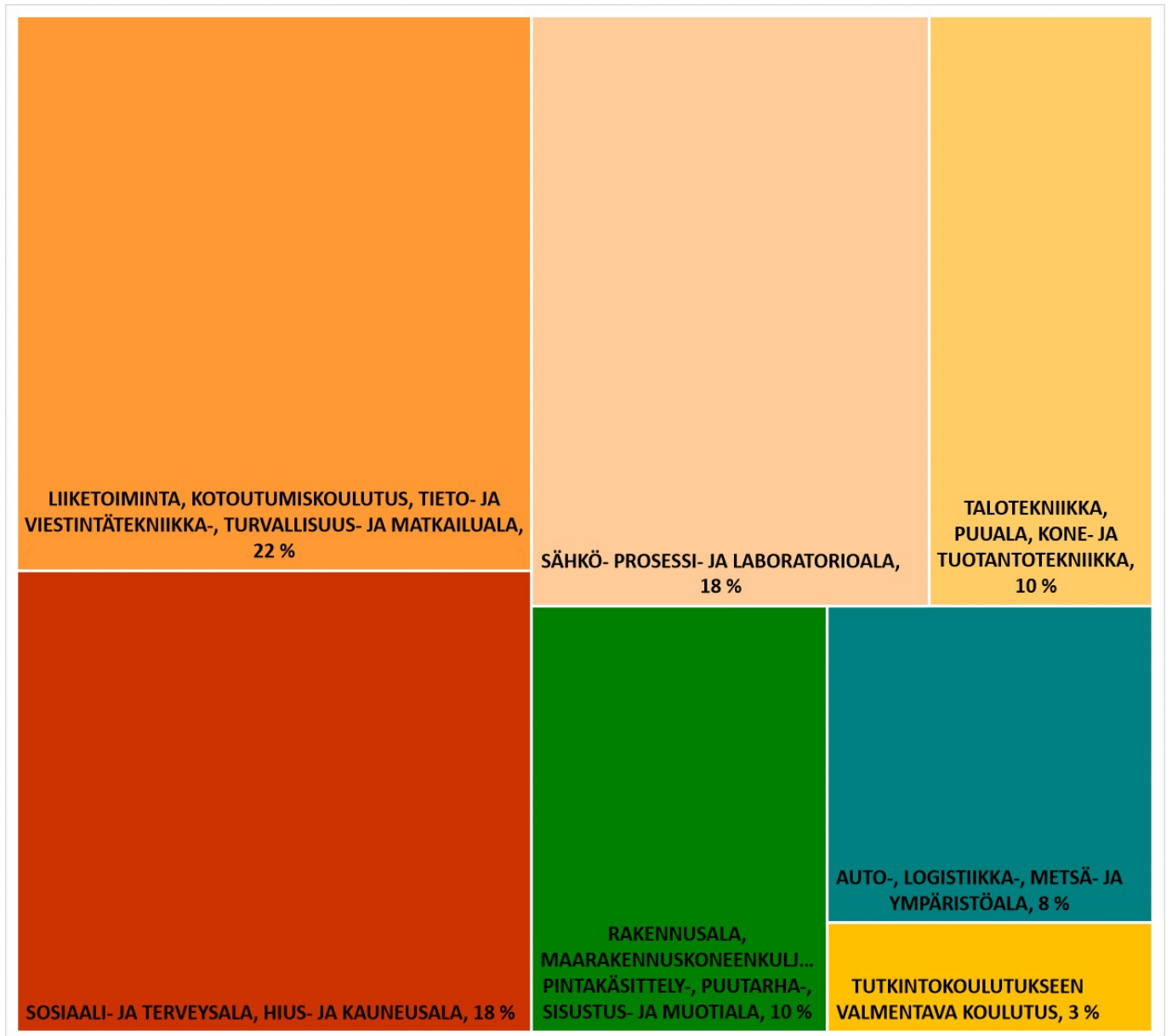
Sampon toiminta kansainvälistyy lisää tutkintovientikoulutuksen laajentuessa uusiin maihin.

Kuva: Ensimmäisestä tutkintovienti -ryhmästä valmistuneita lähihoitajia.

1.4 SAIMAAN AMMATTIOPISTO SAMPON TOIMINTA

Kuva: Sampon opiskelijavuodet vastuuyksiköittäin vuonna 2023

1.4.1 Oppimisen ja ohjauksen toiminta

Tulosityksikössä on järjestetty apulaisrehtorin ja opetuksen esihenkilöitiimin johdolla perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoon johtavaa koulutusta, oppisopimuskoulutusta, tutkintoon tai tutkinnon osaan johtavaa koulutusta, työvoimakoulutusta, muuta valmentavaa (TUVA, maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus) ja ammattitaitoa täydentävää koulutusta Lappeenrannassa, Imatralla ja Ruokolahdella. Tulosityksikköön kuuluvat oppimistiimit (9), ohjaustiimi ja asiakkuustiimi.

Ohjaustiimi vastaa opintojen ohjauksen ja erityisen tuen toteutuksesta Samossa. **Asiakkuustiimi** koordinoi ja kehittää työelämäyhteyksiä, asiakkuuksia, ennakkointia. Asiakkuustiimi tekee tiivistä yhteistyötä Edusampo Oy:n kanssa.

Tulosityksikön toiminnassa painopisteitä ovat olleet keväällä 2021 laadittujen alijäämäisten koulutusalojen sopeuttamishojelmien toimeenpano, uusien oppisympäristöjen kehittäminen ja toimitilojen tehokas käyttö. Toimenpiteinä tavoitteiden saavuttamiseksi ovat olleet mm. koulutuksen toteuttamiskäytänteiden uudistaminen saadun palautteen pohjalta yhteistyössä opetushenkilöstön ja työelämän kanssa, koulustarjonnan monipuolistaminen sekä markkinoinnin tehostaminen.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen vuonna 2023:

1 Kehittyvä oppimisen ekosysteemi

Varmistamme oppijoillemme erinomaisen asiakaskokemuksen

- Toimintamme on asiakaslupausten periaatteiden mukaista.
- Opiskelijapalautteiden vastausasteet nousivat edellisestä vuodesta. Aloituspalautteen vastausaste oli 43 % (38 %/2022) ja päättöpalautteen vastausaste oli 60 % (56 %/2022)
- Saadut palautteet on käsitelty opetustiimeissä ja tehty tarvittaessa muutoksia toimintaan
- YTO-opetukseen on rekrytoitu yksi uusi S2-opettaja ja kehitetty hankkeen avulla S2-opiskeluvalmiuksia tukevia opintoja.
- Koulutusalojen opettajille on järjestetty erityisen tuen osaamista vahvistavaa koulutusta, joka on lisännyt annetun tuen vaikuttavuutta
- Toimintatapoja kehittämällä on erityisen tuen kohdentumisesta oikeisiin ryhmiin/opiskelijoihin saatu parannettua
- Sosiaali- ja terveysalalle on palkattu S2-opettaja hankerahoituksella

Kuva: Lähihoitaja opiskelijoiden ohjaamaa päivätoimintaa

Kehitämme koulutustuotteitamme työelämän nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin joustavasti ja nopeasti

- Työpaikalla tapahtuvan oppimisen ohjauksen yhteydessä ohjaava opettaja saa tietoa työelämän osaamistarpeista
- Sosiaali- ja terveysalan opettajia on ollut työelämäjaksolla hankerahoituksella
- Asiakkuustiimi on osallistunut Ely:n toimialakartoitusten tekemiseen sosiaali- ja terveys- ja ICT-aloilla (työvoimabarometri)
- Prosessiteollisuuden ammattitutkinto, metallien jalostusteollisuuden osaamisalan koulutus on aloitettu yhteistyössä Ovako Imatra Oy/Ab:n kanssa
- Uusia tutkintovientikoulutus ryhmiä käynnistyi 7 kpl
- Opiskelijat ja henkilöstö osallistuivat ulkomaille suuntautuvaan oppilaitosvaihtoon
- Koulutusalat osallistuivat Sampaan tutustumaan tulleiden ulkomaisten opiskelijoiden ja opettajien vierailuohjelman toteutukseen
- Opettajille on järjestetty englannin kielen koulutusta

Uudistamme pedagogiikkaa ja koulutusmuotoja tukemaan työelämälähtöistä oppimista.

- Prosessialalla on aloitettu hankerahoituksella tiimioppimisen kokeilu, jossa lisätään ja vahvistetaan opiskelijoiden osaamista erilaisissa työympäristöissä. Kokeilussa luodaan verkkoympäristöön uudenlaisia ja monipuolisia opetusmateriaaleja/oppimistehtäviä myös erilaisten oppijoiden tueksi
- J-paja perustettiin tukemaan jatkuvan haun opiskelijoiden YTO aineiden oppimista Lappeenrannassa
- YTO verkko-opintojen ohjauksen 2 kk:n kokeilu toteutettiin syksyn aikana, jolloin ohjausta järjestettiin 3 alkuiltana (klo 16-18) viikossa (lopetettu kysynnän puutteen takia)

Meillä on monimuotoiset, tehokkaat, turvalliset ja ajantasaiset oppimisympäristöt.

- Osaajaverstas -hanke Luumäellä on aloittanut rakentamaan mallia, jolla ammatillisen koulutuksen toteutus on mahdollista maakunnan eri puolilla
- Maarakennuskoneen kuljettajakoulutukseen on hankittu uudet/uutta vastaavat maarakennuskoneet sekä simulaattorit

Kuva: Lähihoitajaopiskelijat ohjelmoivat robottia

2 Oppiva, sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstö

Meillä on hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö

- Kaikki koulutusalat ovat sitoutuneet tiimiorganisaatioon
- Esihenkilöt ovat osallistuneet työkykyjohtamisen pajiin
- Tiimeille järjestetty useamman päivän tiimivalmennuksia

Meillä on vuorovaikutteinen ja yhteisöllinen organisaatio- ja johtamiskulttuuri

- Kaikissa vastuuyksiköissä on otettu tiimimäinen toimintatapa käyttöön

Meillä on osaava ja osaamistaan ylläpitävä henkilöstö

- Henkilöstö on osallistunut tiimivalmennuksiin ja -koulutuksiin sekä muuhun ammattitaitoa ylläpitäviin ja kehittäviin koulutuksiin
- Sosiaali- ja terveystieteiden opettajia on ollut työelämäjaksoilla hankerahoituksella
- Alakohtaisia tiimivalmennuksia useilla koulutusaloilla sekä YTO-tiimillä

Rekrytoimme osaavaa henkilöstöä

- Rekrytoinneissa on kiinnitetty huomiota tulevaisuuden osaamistarpeisiin mm. kielitaidon ja moniosaajuuden osalta
- Henkilöstöpalveluiden kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta HR-tiimi on suunnitellut pajatyypistä toimintaa, jossa kehitetään yhteistyössä mm. rekrytointiprosessia

3 Kestävän tulevaisuuden varmistaminen

Ekologinen kestävyys: Tavoitteleme hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä

- Henkilöstön jäseniä on osallistunut kestävä kehityksen työryhmän toimintaan
- Laadittu ammatillinen valinnainen tutkinnon osa Ilmastovastuullinen toiminta 15 osp (liiketoiminta)

Taloudellinen kestävyys: Varmistamme toiminnan edellyttämien resurssien riittävyyden myös tulevina vuosina.

- Sopeutumissuunnitelmien mukaisten toimenpiteiden ansiosta koulutusalojen alijäämät ovat pienentyneet
- Imatran autoalan toimipisteen toiminnan päättyminen
- Opetuskäytöstä poistettujen koneiden, laitteiden ja kalusteiden kierrätys yksiköistä toiseen sekä myynti
- Tukitoimilla (mm. pajajaksot) on pyritty vähentämään opiskelijoiden opintojen keskeyttämistä
- Opiskelun etenemisen haasteisiin puututaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, esim. poissaoloihin tai häiriökäyttäytymisen taustalla oleviin ongelmiin.
- Kehitetty uusia toteutustapoja, joilla tuetaan opintojen onnistumista, esim. TUVA:lla osalla opiskelijoista on ollut painotus tietyn alan opintojen suorittamiseen
- Haettu ja saatu autoalan ammattitutkinnon järjestämisoikeus

Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys: Olemme osallistava oppilaitos.

- Yhteiskunnallista osallistamista on toteutettu mm. järjestämällä nuorisovaaleja.
- Opiskelijoiden yhteisöllisen toiminnan suunnittelu ja kehittäminen sekä toiminnan käynnistäminen hankerahoituksella (nuorisotyöntekijä ja hyvinvointivalmentaja)

MITTARIT (toteutunut **yli, alle** / tavoite 2023)

Henkilöstökysely: Toteutunut arvosteluasteikko (GPTW 0-100 %) ei täysin vastaa talousarvion laadintahetkellä ollutta käsitystä (Pulssi 1-5), joten tulokset esitetään sitä parhaiten kuvaavasti.

1. Työhyvinvointi (tavoite > 4)

Kokemus oman työn tärkeydestä ja merkityksellisyydestä aina tai lähes aina totta 82 %

Kokemus työilmapiiristä ja yhteisöllisyydestä aina tai lähes aina totta 62 %

2. Johtaminen (tavoite > 4)

Kokemus johtajuudesta ja ihmisten johtamisesta aina tai lähes aina totta 59 %

Kokemus arvojen mukaan johtamisesta aina tai lähes aina totta 59 %

3. Vastausprosentti (86 %/> 80 %)

Työnantajat:

- työpaikkaohjaajapalaute (3,8 />3,9)
- vastausaste (24 % />30 %)
- työpaikkapalaute (4,0 />3,9)
- vastausaste (23 % />35 %)

Toiminnan vaikuttavuus:

- suoritettut opiskelijavuodet (3167 />3170)
- suoritettut tutkinnot [1168 />[1100]
- suoritettut osaamispisteet (179 113 />200 000)
- AT opiskelijavuosien kasvu (2 % />5,0 %)
- alkaneiden tutkintovientiryhmien lkm (7 />4)
- tiimioppimisen perustason sertifikaatti vähintään yhdellä koulutusallalla (ei toteutunut)

Opiskelijat:

- opintojen aloitus (4,1 />4,2)
- vastausaste (43 % />45 %)
- opintojen päätyminen (4,1 />4,2)
- vastausaste (60 % />60 %)

1.4.2 Kehittämis- ja tukipalveluiden toiminta

Tuloyksikkö vastaa kehitysjohtajan johdolla tiimien kanssa strategisesta kehittämisestä, tiedonhallinnan ja laadun kehittämispalveluista, hankkeista, markkinointi- ja viestintäpalveluista sekä opintotoimiston palveluista. Kehittämis- ja tukipalveluissa tehdään myös digitaalisten ja pedagogisten oppimisympäristöjen kehittämistä sekä edistetään tiimioppimista.

Opintohallinnossa jatkettiin tutkintovientikoulutuksen ja jatkuvan haun prosessien kehittämistä. Opintopolku.fi -palvelu on otettu käyttöön jatkuvan haun koulutusten markkinointikanavana. Osana oppimisanalytiikkahanketta kehitettiin ja otettiin käyttöön opiskelijan työpöytä, jossa oppimisympäristöstä kerättyä tietoa on yhdistetty opintohallinnon tietoihin. Hankkeessa on pilotoitu tekoälyn käyttöä opintojen etenemisen ennustamisessa. Lisäksi on luotu uusi PowerBI -työpöytä työpaikalla järjestettävän koulutuksen toteutumisesta.

Valmennustiimi on järjestänyt henkilöstölle 25 tiimivalmennusta. Valmennukset ovat auttaneet tiimejä luottamuksen rakentamisessa ja keskustelukulttuurin kehittymisessä. Henkilöstölle on mahdollistettu tiimimestari- ja ihmevalmennusta. Tiimisopimukset ja tiimikehityskeskustelut on otettu käyttöön. Tiimityön tukemiseksi Belbinin -tiimiroolitestiä on hyödynnetty 13 tiimille. Tiimiohjaajille on sovittu palkanlisä ja heille on järjestetty säännöllisiä kohtaamisia. Perustason tiimioppimisen sertifiointi on aloitettu prosessialalla.

Markkinointi- ja viestintätiimissä sisäistä viestintää on kehitetty uudistamalla henkilöstön sisäinen intranet, joka julkaistiin henkilöstön käyttöön syksyllä. Lisäksi opiskelijoiden intranet uudistettiin syksyn aikana. Toteutimme Sampon työnantajamielikuvaa kartoittavan tutkimuksen, jonka tuloksia on hyödynnetty rekrytointimarkkinoinnin ja työnantajamielikuvan kehittämisessä. Verkkosivujen uudistusprojekti käynnistettiin loppuvuodesta.

Vuoden alusta käynnistyneen tiimiorganisaation myötä myös **prosessitiimit** ovat järjestäytyneet uudelleen tukemaan ja kehittämään tiimiorganisaation toimintaa. Digitalisaation edistämiseksi on aloittanut digipediatiimi, jonka ensimmäinen tehtävä on ollut digisuunnitelman laatiminen vuosille 2024 - 2025. Tiimiorganisaation myötä on otettu käyttöön kuukausittainen opetunti -käytänne, jossa opetushenkilöstöä informoidaan ja ohjeistetaan aiempaa keskustelempaan sävyyn.

Hyvinvointitiimi aloitti toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointitiimiin kuuluu Sampon henkilöstöä eri yksiköistä ja joitakin toiminnasta kiinnostuneita opiskelijajäseniä. Hyvinvointitiimin tavoitteena on hyvinvoivan yhteisön rakentaminen Sampoan edistämällä opiskelijoiden ja henkilöstön yhteisöllisyyttä sekä opiskelijoiden yhdenvertaisuutta. Tavoitteena on myös henkilöstön ja opiskelijoiden osallistaminen yhteisöllisten tapahtumien järjestämiseen sekä yhteisöllisyyden ja yhdenvertaisuuden edistämiseen. Hyvinvointitiimin toiminta pohjautuu strategiassa esitettyihin tavoitteisiin ja Sampon kulttuuriperiaatteisiin. Tiimi toteutti erilaisia tapahtumia, tempauksia ja kampanjoita vuoden aikana.

Henkilöstön kehittämistiimi on selkiyttänyt henkilöstön kehittämisen kokonaisuutta. Olemme kuvanneet työntekijäkokemuspolun ja tunnistaneet sen kriittiset pisteet. Osaamistavoitteiden määrittely on aloitettu ja osaamisenhallintaa tukevan järjestelmän (eTaika) käyttöönotto on toteutettu syksyn aikana. Olemme toteuttaneet Great Place to Work -henkilöstötutkimuksen ja hyödyntäneet sen tuloksia henkilöstön kehittämisessä.

Hankepalvelujen kautta oli käynnissä 41 hanketta, joiden budjettien yhteissumma oli 3,2 milj. euroa. Hankesalkun koko kaksinkertaistui edellisestä vuodesta, kun EU-hankkeita päästiin jälleen hakemaan ja käynnistämään (3 uutta hanketta). Sampo oli mukana kuudessa valtakunnallisessa isossa verkostohankkeessa, joissa kehitettiin ammatillisen koulutuksen kokonaisarkkitehtuuria, tietojohtamista, digiosaamista ja oppimisanalytiikkaa sekä oppimisvalmiuksia tukevia opintoja ja vastuullista ja kestävästä kehitystä. JOTPA (Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus) -rahoituksella järjestettiin koulutusta työvoimapulasta kärsiville aloille, erityisesti sosiaali- ja terveysalalle. Opiskelijoiden liikuntaa ja hyvinvointia edistettiin kolmen eri hankkeen kautta. Alakohtaisia hankkeita toteutettiin erityisesti William ja Ester Otsakorven säätiön rahoituksella mm. puu-, rakennus-, auto-, leipomo- ja konditoria-, luonto- ja ympäristö sekä sosiaali- ja terveysaloilla. Koko

Sampoa koskevinä uusina avauksina voidaan pitää ennakointiosaamisen kehittämistä (Luotain-hanke) ja toimintamallia, jota kehitetään yhdessä pienten kuntien, LAB-ammattikorkeakoulun ja LUT:n kanssa koulutus- ja yrityspalvelujen viemiseksi oppilaitoskampusten ulkopuolelle (SampoLAB Osaajaverstas ja PlanB -hankkeet).

Kuva: Sampo LAB-osaajaverstaassa Luumäellä Taavetin lukion opiskelijoita dialogiringissä

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen vuonna 2023:

1 Kehittyvä oppimisen ekosysteemi

- Varmistamme oppijoillemme erinomaisen asiakaskokemuksen
  - Opiskelija- ja työelämäpalautteiden läpikäyntiä henkilöstön kanssa on kehitetty aiempaa keskustelelevampaan sävyyn.
  - Opiskelijan oppimisen edistämiseksi otettiin käyttöön opiskelijan työpöytä.
- Kehitämme koulutustuotteitamme työelämän nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin joustavasti ja nopeasti
  - Oppimista uusilla paikkakunnilla Osaajaverstas -mallin avulla Luumäellä on saatu hyvälle alulle.
  - Laatupalkintokilpailuun osallistuminen ei toteutunut.

2 Oppiva, sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstö

- Meillä on hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö
  - Henkilöstön tiimivalmennusohjelmaa on toteutettu.
  - Olemme kuvanneet työntekijäkokemuspolun ja määritelleet sen kriittiset pisteet.
- Meillä on vuorovaikutteinen ja yhteisöllinen organisaatio- ja johtamiskulttuuri
  - Great Place to Work- henkilöstötutkimus on otettu käyttöön.
- Rekrytoimme osaavaa henkilöstöä
  - Työnantajamielikuvatutkimus toteutettiin keväällä 2023.

3 Kestävän tulevaisuuden varmistaminen

- Ekologinen kestävyys
  - Organisaation ekologisen nykytilan arviointia on tehty muutamissa yksiköissä.
  - Kestävän kehityksen tiimi on perustettu ja luotu tavoitteet tiimin toiminnalle.

MITTARIT (toteutunut **yli, alle** / tavoite 2023)

Henkilöstökysely: Toteutunut arvosteluasteikko (GPTW 0-100 %) ei täysin vastaa talousarvion laadintahetkellä ollutta käsitystä (Pulssi 1-5), joten tulokset esitetään sitä parhaiten kuvaavasti.

1. Työhyvinvointi (tavoite > 4)

Kokemus oman työn tärkeydestä ja merkityksellisyydestä
aina tai lähes aina totta 87 %

Kokemus työilmapiiristä ja yhteisöllisyydestä
aina tai lähes aina totta 75 %

2. Johtaminen (tavoite > 4)

Kokemus johtajuudesta ja ihmisten johtamisesta
aina tai lähes aina totta 80 %

Kokemus arvojen mukaan johtamisesta
aina tai lähes aina totta 79 %

3. Vastausprosentti (96 %/> 85 %)

Ekologinen kestävyys:

Hiilijalanjäljen pienenemisen mittaaminen **ei toteutunut**. Mittaamista varten on laskuri olemassa, mutta tiedon keruu on kesken. Aikaisempina vuosina hiilijalanjäljen mittaamista ei ole tehty, joten vertailutietoa ei ole.

Kestävän kehityksen sertifikaatti yhdelle uudelle alalle **ei toteutunut**.

Taloudellinen kestävyys:

Tilikauden tulos	(79 722 €/> 0)
Hankkeiden omarahoitusosuus	(23,0 % /< 20 %)

1.4.3 Talous- ja hallintopalveluiden toiminta

Tulosityksikkö vastaa talous- ja hallintojohtajan johdolla tiimien kanssa henkilöstö-, IT-, talous-, ja yleishallintoon liittyvistä asiantuntija- ja peruspalveluista. Palkanlaskentapalvelut ostetaan Meidän IT ja Talous Oy:ltä. Tulosityksikköön kuuluu kolme tiimiä, joissa esihenkilöiden ohella tiimiohjaajat järjestävät eri aihealueiden ympärille tiimitapaamisia ja -treenejä.

Hallinto- ja henkilöstöpalvelut yhdistyivät vuoden alussa yhdeksi tiimiksi ja uusi henkilöstöpäällikkö aloitti tiimin esihenkilönä maaliskuussa. Tiimi osallistui tiimivalmennukseen. Hallinto- ja henkilöstöpalvelut toteuttivat ensimmäistä kertaa asiakaspalautekyselyn loppuvuodesta. Kysely tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. **Henkilöstöpalveluissa** keskityttiin palvelussuhdeasioiden sujuvuuteen ja laadukkaaseen hoitoon. Esihenkilöitä tuettiin palvelussuhde- ja työkykyasioissa sekä rekrytointien valmistelussa. Esihenkilöille järjestettiin hankerahoituksella yhteistyössä työterveyshuollon ja KEVA:n kanssa työkykyjohtamiseen keskittyviä pajoja, joissa vahvistettiin esihenkilöiden osaamista henkilöstön työkyvyn tukemisessa. Henkilöstöpalvelut aloittivat vuoden aikana selkiyttämään sekä päivittämään henkilöstölle suunnattuja ohjeita. **Hallintopalveluissa** jatkettiin tiedonhallintaan liittyvien lainsäädännön muutosten ja tiedonhallintalautakunnan suosituksien käytäntöön viemistä. Asiakirjojen ja tietoaineistojen säilytysaikaohjeistus päivitettiin sekä osallistuttiin useisiin asianhallinnan digitaalisuutta edistävien hankkeiden toteuttamiseen.

Tietosuojavastaava kuuluu hallinto- ja henkilöstöpalveluiden tiimiin. Tietosuojavastaavalla on merkittävä rooli tietojärjestelmien käyttöönoton ja päivitysten yhteydessä tehtävien muutoksenvaikutuksen arvioinneissa sekä yleisessä neuvonnassa. Henkilöstöä on perehdytetty henkilötietojen oikeaan käsittelyyn erityisellä tietosuojan verkkokurssilla. Verkkokurssin avulla perehdytetään henkilöstöä henkilötietojen käsittelyyn julkishallinnon henkilöstön ja opetushenkilöstön rooleissa sekä annetaan yleiset tiedot tietosuojasta Sampon toimintaympäristöissä. Kurssin hyväksytystä suorituksesta myönnetään Henkilöstön tietosuoja -osaamismerkki ja opetushenkilöstölle lisäksi Opetushenkilöstön tietosuoja -osaamismerkki.

Taloushallinnon tiimissä keskityttiin perusprosessien tason ja laadun kehittämiseen sekä esihenkilöiden tukemiseen taloussuunnittelussa ja -seurannassa. Kassatoiminnossa otettiin käyttöön MobilePay -mobiilimaksusovellus, jotta voimme tarjota asiakkaille vaivattoman ajasta ja paikasta riippumattoman maksuvaihtoehdon. Sovelluksen käyttöä laajennetaan jatkossa eri tuotteisiin koulutusaloilta nousevien tarpeiden mukaan. Tiimin palveluista tehtiin asiakaspalautekysely toista kertaa. Saatuja tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Tiimi osallistui tiimivalmennukseen, jossa valmentajat tukivat tiimiä erityisesti viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämisessä.

Hankinta-asiantuntija kuuluu taloushallinnon tiimiin. Kilpailutuksia investointi-, suora- ja yhteishankintoihin toteutettiin yhdessä maakunnallisten hankintojen yhteishankintayksikön sekä valtakunnallisen Hansel Oy:n kanssa.

IT-palveluiden tiimiä työllisti erityisesti Onedriven ja puhelimien käyttöönotot. Henkilökohtaiset tiedostot siirtyivät pilvipalveluun ja päätelaitteiden hallinta siirtyi uuteen palveluun. Kyberturvallisuusvalmiuden parantamiseksi osallistuttiin toista kertaa Taisto-harjoitukseen. Muutot PORAK -uudisrakennukseen ja Tietäjätaloon työllistivät IT-palveluja läpi vuoden. Tietoturvan osalta tehtiin kaikkiin käyttäjiin kohdistuvia parannuksia.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen vuonna 2023:

1 Kehittyvä oppimisen ekosysteemi

- Varmistamme oppijoillemme erinomaisen asiakaskokemuksen
  - Tarjoamme laitteista, paikasta ja ajasta riippumattomat oppimisympäristöt. IT-palvelut ovat rakentaneet pilvialustan, jonne käyttäjä pääsee jatkossa laitteella kuin laitteella. Alustan kautta voidaan jakaa haluttujen sovelluksien käyttöä suoraan pilvipalvelun kautta.
- Meillä on monimuotoiset, tehokkaat, turvalliset ja ajantasaiset oppimisympäristöt
  - Päätelaitteiden, palvelimien ja ohjelmistojen ajan tasalla pitäminen sekä päivittäminen on jatkuvaa toimintaa.
  - Opiskelijoilla ja henkilökunnalla otettiin käyttöön MFA:n eli kaksivaiheinen tunnistautuminen.

2 Oppiva, sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstö

- Meillä on hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö
  - Kaikki kolme tiimiä ovat saaneet tiimivalmennusta.
  - Tiimiohjaajat ovat toteuttaneet erilaisia tiimiharjoituksia tiimityöskentelyn parantamiseksi.
  - Varahenkilöjärjestelmää on kehitetty siirtämällä yksilökohtaisia tehtäviä ja tietämystä tiimikohtaiseksi.
- Meillä on vuorovaikutteinen ja yhteisöllinen organisaatio- ja johtamiskulttuuri
  - Jokainen kolmesta tiimistä on kokoontunut jonkin toisen yksikön tiimin kanssa keskustellen ja sparraten strategisista toimenpiteistä ja tavoitteista.
- Meillä on osaava ja osaamistaan ylläpitävä henkilöstö
  - M365 ylläpitäjät ovat osallistuneet Azure -palvelun käyttöönottoon
  - Yksiköstä on kaksi henkilöä tiimimestari-koulutuksessa
  - Osallistuttu koulutuksiin tekoälyn käytön mahdollisuuksista.
  - Tietosuoja/tietoturva osaaminen edellytetty koko henkilöstöltä. Osaamismerkkin on suorittanut 57 % nykyisestä henkilöstöstä.
- Rekrytoimme osaavaa henkilöstöä
  - Varmistettu myös hiljaisen tiedon siirtyminen dokumentoimalla ohjeet.

3 Kestävän tulevaisuuden varmistaminen

- Ekologinen kestävyys
  - Otettiin käyttöön sähköinen allekirjoitus ja arkistointi viranhaltijapäätöksiin ja toimielinten pöytäkirjoihin.
- Taloudellinen kestävyys
  - Esihenkilöiden talousosaamista tuettiin työpajoilla.
  - Tulosityksikön toimintakulut on sopeutettu vuosikohtaiseen tulorahoitukseen.
- Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys
  - Tietosuojan ja tietoturvan ennakkointiin kiinnitetty erityishuomiota.
  - Osallistuttu Taisto -harjoitukseen, josta saatiin hyvää oppia ja ideoita.

MITTARIT (toteutunut yli, alle / tavoite 2023)

Henkilöstökysely: Toteutunut arvosteluasteikko (GPTW 0-100 %) ei täysin vastaa talousarvion laadintahetkellä ollutta käsitystä (Pulssi 1-5), joten tulokset esitetään sitä parhaiten kuvaavasti.

1. Työhyvinvointi (tavoite > 4)

Kokemus oman työn tärkeydestä ja merkityksellisyydestä
aina tai lähes aina totta 73 %

Kokemus työilmapiiristä ja yhteisöllisyydestä
aina tai lähes aina totta 66 %

2. Johtaminen (tavoite > 4)

Kokemus johtajuudesta ja ihmisten johtamisesta
aina tai lähes aina totta 50 %

Kokemus arvojen mukaan johtamisesta
aina tai lähes aina totta 49 %

3. Vastausprosentti (81 %/> 80 %)

Taloudellinen kestävyys:

Tilikauden tulos (203 365 €/ > 0)

Asiakaspalautteet:

Taloushallinto (4,0/> 4)

IT-palvelut (kyselyä ei tehty/> 4)

HR- ja hallintopalvelut (4,1/> 4)

Kuva: Tasavallan Presidentin sampolaisille myönnetyt kunniamerkit luovutettiin Sampo-päivänä.

1.4.4 Yhteisten palveluiden toiminta

Tuloyksikkö kattaa kansainvälisyys-, ruoka-, siivous- ja kiinteistöpalvelut. Yksikkö toimii kuntayhtymän johtajan johdolla.

Kansainvälisessä toiminnassa opiskelija- ja henkilövaihtojen määrä saatiin kohenemaan. Vuoden aikana toteutui 35 opiskelijavaihtoa ja 19 henkilöstövaihtoa. Vuoden aikana keskityttiin kehittämään vaihtotoimintaa EU-maiden kanssa. Yhteistyö kansainvälisen NAVE-oppilaitosverkoston kanssa syveni ja verkostoon löydettiin uusi jäsen Belgiasta. Muut verkoston oppilaitokset ovat Hollannista, Italiasta ja Espanjasta. Lisäksi NAVE -verkoston kanssa aloitettiin suunnittelu yhteistyöhankkeesta, jonka koordinaattorina toimii Sampo.

Vuoden aikana viimeisteltiin, julkaistiin ja esiteltiin kansainvälisyyden kehittämisohjelma.

Kiinteistöpalveluissa laadittiin kiinteistöstrategia, minkä hallitus hyväksyi toukokuussa. Pohjolankatu 12 uudisrakennushanke Porak valmistui toukokuussa ja otettiin käyttöön elokuussa. Hanke eteni maailmantilanteen yllättävästä muuttumisesta huolimatta urakkasopimusten mukaisesti. Lappeenrannan hiusala aloitti toiminnan uusissa vuokratiloissa tammikuussa. Imatralla osa toiminnoista siirtyi Tietäjätaloon väistötiloihin elokuusta alkaen. Imatralla Koulukatu 5 kampuksen suunnittelu eteni vuoden aikana niin, että hallitus hyväksyi hankesuunnitelman uudisrakennuksesta, peruskorjattavasta rakennuksesta sekä purettavista rakennuksista vuoden lopussa. Imatralla prosessilaboratorion korjaustoimia toteutettiin opiskelijatyönä.

Lappeenrannassa **ruokapalvelut** siirtyivät uusiin moderneihin tiloihin Pohjolankadulle uudisrakennuksen valmistuttua. Ruokapalveluiden toimipisteet yhdistyivät yhdeksi kokonaisuudeksi. Tilat ovat toimivat ja vastaavat nykyajan tarpeita. Kokonaisuus luotiin yhdessä opetuksen kanssa, monikäyttöisyyttä ja yhteistoiminta-ajatusta mielessä pitäen. Tilojen yhdistämisen myötä Lappeenrannan opiskelijat ja henkilöstö ruokailevat kaikki samassa tilassa, joka puolestaan lisää yhteisöllisyyden tunnetta. Imatralla Koulukadun ruokalatoiminnot siirtyivät väistötiloihin Tietäjätaloon syyslukukauden puolivälissä. Toiminnot palaavat Koulukadulle uudisrakennuksen valmistumisen yhteydessä alustavan aikataulun mukaan vuoden 2025 lopussa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen vuonna 2023:

1 Kehittyvä oppimisen ekosysteemi

- Varmistamme terveet ja turvalliset oppimisympäristöt.
  - Kiinteistöstrategia valmisteltiin keväällä ja hyväksyttiin valtuustossa toukokuussa.
  - Siirtyminen automaattiseen kiinteistöautomaatioon käynnistetty
  - Porak -hankkeen avainjärjestelmäksi valittiin sama kuin aikaisemmissa rakennuksissa
- Vahvistamme kansainvälistä osaamistamme mm. tarjoamalla koulutuksia myös englanniksi
  - Sampon osaamistavoitteissa on otettu huomioon kansainvälisyysosaaminen
  - Kotikansainvälisyysmahdollisuuksia vahvistettiin integroimalla kansainvälisyyttä opintoihin Spice Up My KV -hankkeen avulla. Hankkeessa on kehitetty toimintamalleja kansainvälisten vieraiden ja kansainvälisten opiskelijoiden osallistamisessa kansainväliseen toimintaan.
  - Sekä henkilöstö että opiskelijoiden intranet muokattiin rakenteellisesti palvelemaan kansainvälisestä toiminnasta tiedottamista.

2 Oppiva, sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstö

- Sitoudumme yhdessä laadittuihin kulttuuriperiaatteisiin ja toteutamme niitä arjessa.
  - Järjestettiin viikoittaiset tiimipalaverit Teamsilla. Esihenkilöt kiertävät aktiivisesti eri yksiköissä ja kohtaavat henkilöstöä. Kiinteistö- ja turvallisuuspäällikkö jakaa työaikansa 3/2 päivää Lappeenrannan ja Imatran välillä
- Otamme käyttöön osaamismerkkit henkilöstön osaamisen osoittamiseksi.
  - Tiimiläiset ovat suorittaneet tietosuojakoulutuksen ja testin, josta osaamismerkkin voi saada

3 Kestävän tulevaisuuden varmistaminen

- Ekologinen kestävyys
  - Sähköautojen latauspisteiden määrää on lisätty Lappeenrannassa uudisrakennuksen pihatöiden yhteydessä.
  - Ruokahuollon tuotannonohjausjärjestelmässä on siirrytty nettipohjaiseen ohjelmaan, johon seuraavassa vaiheessa lisätään Co2 laskuri.
  - LED –tekniikkaa valaistuksessa on lisätty.
- Taloudellinen kestävyys
  - Koulukadun vanhimpien rakennusten purkupäätös tulee vähentämään energiankulutusta jatkossa.
- Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys
  - Kulttuurien välistä ymmärrystä lisättiin erityisesti henkilöstön koulutuspäivän, kv-infojen, kv-visan ja kansainvälisyyspäivän avulla.
  - Kulttuurien välisten erojen ymmärtämisen työkaluna hyödynnettiin Erin Meyerin tutkimuksiin pohjautuvaa Country Mapping Toolia, jolla pystyy helposti näkemään työkulttuurien geneeriset erot ja yhtäläisyydet.

MITTARIT (toteutunut **yli**, **alle** / tavoite 2023)

Henkilöstökysely: Toteutunut arvosteluasteikko (GPTW 0-100 %) ei täysin vastaa talousarvion laadintahetkellä ollutta käsitystä (Pulssi 1-5), joten tulokset esitetään sitä parhaiten kuvaavasti.

1. Työhyvinvointi (tavoite > 4)

Kokemus oman työn tärkeydestä ja merkityksellisyydestä aina tai lähes aina totta 74 %

Kokemus työilmapiiristä ja yhteisöllisyydestä aina tai lähes aina totta 64 %

2. Johtaminen (tavoite > 4)

Kokemus johtajuudesta ja ihmisten johtamisesta aina tai lähes aina totta 59 %

Kokemus arvojen mukaan johtamisesta aina tai lähes aina totta 63 %

3. Vastausprosentti (**74 %** /> 80 %)

Taloudellinen kestävyys:

Tilikauden tulos (-**47 351** /> 0)

Kansainvälisyys:

Lähtevät opiskelijavaihdot (**35** /> 40)

Saapuvat opiskelijavaihdot (**27** /> 30)

Järjestetään kansainvälisyystapahtumia (**9** /> 15)

1.5 LASKELMAT JA TUNNUSLUVUT

1.5.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	37 050	36 059
Valmisteverastojen muutos	-183	75
Valmistus omaan käyttöön	288	0
Toimintakulut	34 438	32 188
Toimintakate	2 718	3 946
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0	0
Muut rahoitustuotot	1	2
Korkokulut	-52	-6
Muut rahoituskulut	-1	-178
Vuosikate	2 666	3 763
Poistot ja arvonalentumiset	-2 841	-2 623
Tilikauden tulos	-176	1 141
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys (+)	-1 114	553
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	1 950	-1 100
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä	660	594

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	107 %	112 %
Vuosikate/Poistot, %	94 %	143 %

Kuntayhtymän tuloslaskelmassa välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa kuntayhtymän korko- ja muihin rahoituskuluihin sekä poistojen ja arvonalennusten kattamiseen käytettävissä olevan käyttötalouden tulorahoituksen määrän. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien suunnitelman mukaisten poistojen suuruinen, tulorahoitus olisi riittävä.

1.5.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 666	3 763
Tulorahoituksen korjaukset	-243	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 611	-8 715
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	243	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 945	-4 952
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	2 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-272	-272
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	189	-63
Saamisten muutos	-429	179
Korottomien velkojen muutos	848	-55
Rahoituksen rahavirta	2 335	-211
Rahavarojen muutos	390	-5 163
Rahavarat 31.12.	5 514	5 123
Rahavarat 1.1.	5 123	10 286
Rahavarojen muutos	390	-5 163
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %	57,82	43,18
Lainanhoitokate	8,38	13,52
Kassan riittävyys, pv	51	45
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta, 1 000 euroa	18	1 480

1.5.3 Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	33 597	31 940	OMA PÄÄOMA	21 309	20 762
Aineettomat hyödykkeet	22	58	Peruspääoma	2 249	2 249
Aineettomat oikeudet	22	58	Arvonkorotusrahasto	1 318	1 431
Muut pitkävaikutteiset meno	0	0			
			Muut omat rahastot	0	0
Aineelliset hyödykkeet	33 507	31 814	Edellisten tilikausien ylijäämä	17 082	16 488
Maa- ja vesialueet	1 509	1 621	Tilikauden ylijäämä	660	594
Rakennukset	29 539	20 104			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	588	654	POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET	11 761	12 596
Koneet ja kalusto	1 424	999			
Keskeneräiset hankinnat	447	8 435	Poistoero	10 311	9 196
			Vapaaehtoiset varaukset	1 450	3 400
Sijoitukset	68	68			
Osakkeet ja osuudet	68	68	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 907	7 276	Muut pakolliset varaukset	0	0
Vaihto-omaisuus	1 236	1 425	VIERAS PÄÄOMA	8 434	5 858
Aineet ja tarvikkeet	38	44			
Keskeneräiset tuotteet	1 199	1 381	Pitkäaikainen	2 259	731
Ennakkomaksut	0	0	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 259	731
Saamiset	1 157	728	Lyhytaikainen	6 175	5 127
Pitkäaikaiset saamiset	11	0	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	472	272
Lyhytaikaiset saamiset	1 146	728	Saadut ennakot	1 312	761
Myyntisaamiset	646	494	Ostovelat	1 559	1 337
Muut saamiset	329	98			
Siirtosaamiset	171	136	Muut velat	464	445
Rahoitusarvopaperit	3 119	3 040	Siirtovelat	2 368	2 311
Muut arvopaperit	3 119	3 040			
Rahat ja pankkisaamiset	2 395	2 083			
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	41 504	39 216
VASTAAVAA YHTEENSÄ	41 504	39 216			
TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022			
Omavaraisuusaste-%	82,28	86,74	Kertynyt ylijäämä, milj. €	17,7	17,1
Suhteellinen			Lainakanta 31.12., milj. €	2,7	1,0
velkaantuneisuus-%	19,22	14,14			
Lainat ja vuokravastuut					
31.12., 1 000 €	4 731	2 564			

Omavaraisuusaste mittaa kuntayhtymän vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta.

Suhteellinen velkaantuneisuus-% kertoo, paljonko käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

1.5.4 Kokonaistulojen ja –menojen laskelma

Kuntayhtymän tulojen ja menojen kokonaislaskelma on laadittu suosituksen mukaisesti tilinpäätöksen tuloslaskelman ja rahoituslaskelman tiedoista. Laskelmaan on huomioitu ulkoinen tulorahoitus ja pääomarahoitus. Menoina ovat ulkoiset toimintamenot, investointimenot ja rahoitusmenot.

Kokonaistulo ja –meno –käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	37 156	94,9	Toimintakulut	34 438	87,5
Korkotuotot	0	0,0	Korkokulut	52	0,1
Muut rahoitustuotot	1	0,0	Muut rahoituskulut	1	0,0
Tulorahoituksen korjaukset	-243	-0,6	Tulorahoituksen korjaukset	0	
			- Pakollisten varausten muutos	0	
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet	0	0,0	Investointimenot	4 611	11,7
Pysyvien vastaavien luovutus	243	0,6	Rahoitustoiminta		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000	5,1	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	272	0,7
Kokonaistulot yhteensä	39 157	100,0	Kokonaismenot yhteensä	39 374	100,0

1.6 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Hallitus esittää tilikauden tuloksen -175 545,80 € käsittelystä seuraavaa:

1. Puretaan investointivarausta 1 950 000,00 €.
2. Lisätään poistoeroa 1 950 000,00 €
3. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja 835 515,49 €.
4. Kirjataan tilikauden ylijäämä 659 969,69 € taseen tilikauden yli-/alijäämätilille.

Taseessa oli aikaisempien vuosien ylijäämää 17 081 736,30 € eli tämän jälkeen ylijäämää on 17 741 705,99 €.

2 TOTEUTUMISVERTAILUT

Talousarvion opiskelijavuositavoite oli 3493 ja toteutunut oli 3525 eli tavoite ylittyi. Myös valtionosuusrahoituksen perusteena oleva OKM:n asettama tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä ylitettiin. Tavoite oli 3081 opiskelijavuotta ja toteutunut 3167.

Kuntayhtymän ulkoiset toimintatuotot 37,1 M€ toteutuivat 0,6 M€ eli 1,7 % yli talousarvion. Budjettiylitys koostui valtionosuustuloista, Edusampo Oy:n liikevaihdosta sekä Parikkalan peltomaiden myyntituloista. Hanketoiminnan volyyymi toteutui lähes budjetoidusti. Yksi opiskelijatyönä rakennettu omakotitalo myytiin tilikaudella ja toinen oli myynnissä tilinpäätöshetkellä; budjetoituna oli kahden talon myynti.

Kuntayhtymän ulkoiset toimintakulut 34,4 M€ toteutuivat 0,9 M€ eli 2,6 % talousarviota korkeampana. Ylityksestä 0,3 M€ oli omaan käyttöön tehtävän prosessilaboratorion kunnostuskuluja, jotka nostavat kiinteistön tasearvoa. Toimintakuluista 68,0 % oli henkilöstökuluja ja ne ylittivät talousarvion 0,2 M€. Ylitys johtui budjetoitua suuremmasta palkkaratkaisusta. Palveluiden ostoissa oppisopimusopiskelijoiden työpaikoille maksettavat koulutuskorvaukset ylittivät budjetin 0,3 M€ ja opetuspalveluiden ostot 0,2 M€. Aineita, tarvikkeita ja tavaroita hankittiin 4,4 M€ arvosta ja se oli budjetoitun mukainen.

Toimintakate oli 2,7 M€ ylittäen talousarvion 0,2 M€.

Rahoituserät olivat noin -52 000 € eli noin puolet budjetoidusta johtuen rakennusinvestoinnin ja siihen liittyvien lainojen siirtymisestä seuraavalle vuodelle. Tilikaudella nostettiin 2,0 M€ laina.

Vuosikatetta kertyi rahoitustuottojen ja -kulujen jälkeen 2,7 M€. Suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi tehtiin Imatran kampukseen liittyviä kertapoistoja noin 0,3 M€, joihin liittyi myös vastaava poistoerojen vähentyminen. Tilikauden ylijäämäksi jäi 0,7 M€. Ylijäämäksi talousarviossa oli budjetoitu 0,5 M€.

Investointeja toteutettiin 4,6 M€ talousarvion ollessa 5,5 M€. PO12 -uudisrakennusinvestointi valmistui kesällä. Talousarviossa 2024 on annettu valtuutus jatkaa tilinpäätöksessä 2023 todettavia keskeneräisiä hankkeita vuoden 2023 talousarviomäärärahan puitteissa, vaikka hankkeeseen ei vuoden 2024 talousarviossa olisi määrärahaa.

2.1 KUNTAYHTYMÄN TOIMINNAN STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TAVOITTEET

Yhtymävaltuusto on vahvistanut koulutuskuntayhtymän strategiset päämäärät valtuustokausittain. Uuden valtuustokauden 2022 - 2025 strategia hyväksyttiin yhtymävaltuustossa toukokuussa 2022. Myös Sampon henkilöstö, opiskelijat ja sidosryhmät pääsivät osallistumaan prosessiin jo strategian laadintavaiheessa.

Strategisten mittareiden seuranta tilikauden aikana ohjaa toimintaa. Talouden mittareita on seurattu johtoryhmässä tulosityksiköittäin kuukausittain ja kuntayhtymän hallituksessa tulosalueittain kolmen kuukauden välein. Opiskelijavuosien ja osaamispisteiden kertymä on raportoitu kuntayhtymän hallitukselle kolmen kuukauden välein. Muiden mittareiden osalta seuranta on toteutettu sitä mukaa, kun tieto on ollut käytettävissä. ”

Sampon tiimiorganisaation mukaiset tulos- ja vastuuyksiköt ovat syksyllä 2022 laatineet vuoden 2023 toimintasuunnitelmansa ja kehittämiskohteet strategian mukaan. Tulosityksikkökohtaiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit on esitetty kunkin tulosityksikön omissa kappaleissaan.

Saimaan ammattiopisto Sampon strategia 2022–2025

» Missiomme

Rakennamme osaamista,
hyvinvointia ja elinvoimaa.

» Arvomme

Ihmistä varten
Oppimisen ilo
Luottamus ja rohkeus

» Visiomme

Rajattoman oppimisen Sampo -
yhteistyöllä kestävä tulevaisuus

PAINOPISTE 1

Kehittyvä oppimisen ekosysteemi

Varmistamme oppijoillemme erinomaisen asiakaskokemuksen.

- Toimimme antamiemme asiakaslupausten mukaisesti ja kehitämme toimintaa systemaattisesti saatujen palautteiden perusteella.
- Kehitämme uusia oppimisen tapoja, muotoja ja yhteistyömalleja yhdessä opiskelijoiden ja työelämän kanssa.
- Kehitämme erityisopiskelijoiden tukitoimintoja.

Kehitämme koulutustuotteitamme työelämän nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin joustavasti ja nopeasti.

- Lisäämme vuoropuhelua työelämän tarpeista ja varmistamme, että opetuksen sisältö vastaa tarpeita.
- Vahvistamme kansainvälistä osaamistamme mm. tarjoamalla koulutuksia myös englanniksi.
- Vahvistamme ennakointiosaamista ja hyödynnämme ennakointimateriaalia systemaattisesti.
- Tunnistamme vetovoimatekijämme sekä hyödynnämme ja kehitämme niitä edelleen. Haemme erilaisia tunnustuksia ja palkintoja.

Uudistamme pedagogiikkaa ja koulutusmuotoja tukemaan työelämälähtöistä oppimista.

- Kehitämme verkkopedagogiikkaa, tiimioppimista, opiskelijoiden yrittäjäyysvalmiuksia ja kielitietoista opetusta.
- Mahdollistamme sen, että opiskelijamme pystyvät ottamaan vastuun omasta oppimisestaan.
- Siirrymme sähköiseen oppimateriaaliin.

Meillä on monimuotoiset, tehokkaat, turvalliset ja ajantasaiset oppimisympäristöt.

- Varmistamme terveet ja turvalliset oppimisympäristöt.
- Mahdollistamme ajasta ja paikasta riippumattoman oppimisen.
- Lisäämme työelämän kanssa yhteisiä oppimisympäristöjä myös uusilla paikkakunnilla.

MITTARIT

Opiskelija- ja työelämäpalautteet

- opintojen aloitus [1–5]
- aloituskyselyn vastausaste [%]
- opintojen päättymisen [1–5]
- päättökyselyn vastausaste [%]

- Opiskelijoiden työllistymisaste [%]
(OPH/Tilastokeskus)

Työelämäpalaute

- työpaikkaohjaajapalaute [1–5]
- työpaikkaohjaajakyselyn vastausaste [%]
- työpaikkapalaute [1–5]
- työpaikkakyselyn vastausaste [%]

- Opiskelijoiden sijoittuminen jatko-
opintoihin [%] (OPH/Tilastokeskus)

- Negatiivisista syistä eronneet opiskelijat [%]

- Yhteishaussa ensisijaisesti Sampo-
hakeneet/aloituspaikat [> 1,0]

- Yhteishaussa ikäluokasta Sampo-
hakeneet [> 50 %]

PAINOPISTE 2

Oppiva, sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstö

Meillä on hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö.

- Sitoudumme yhdessä laadittuihin kulttuuriperiaatteisiin ja toteutamme niitä arjessa.
- Luomme henkilöstön kannustusjärjestelmän.
- Kuvaamme työntekijäkokemuspolut, tunnistamme kriittiset pisteet ja kehitämme työntekijäkokemukseen liittyviä prosesseja.

Meillä on vuorovaikutteinen ja yhteisöllinen organisaatio- ja johtamiskulttuuri.

- Vakiinnutamme dialogimahdollisuuden henkilöstötilueille, tiimien välillä ja yli alojen ja yksiköiden.
- Kehitämme johtamiskulttuuria mahdollistamaan tiimioppivan organisaation.
- Haetaan Great Place to Work (GPTW) -sertifikaattia.
- Rakennamme tiimioppivan organisaation

Meillä on osaamistaan ylläpitävä ja kehittävä henkilöstö.

- Teemme osaamisen näkyväksi osaamistarve- ja osaamiskartoituksilla sekä analysoidemme ja hyödynnämme tietoa muun muassa tiimien osaamisen kehittämisessä ja hiljaisen tiedon siirtämisessä.
- Kehitämme työelämän kanssa erilaisia yhtelystyömalleja, joilla varmistetaan henkilöstön käytännön tehtävissä tarvittavan osaamisen päivittäminen.
- Otamme käyttöön osaamismerkit henkilöstön osaamisen osoittamiseksi.

Rekrytoimme osaavaa henkilöstöä.

- Vahvistamme ja kehitämme rekrytointiosaamista ja yhtenäistämme käytäntöjä.
- Kehitämme työnantajamielikuvamme ja kasvatamme tunnettavuuttamme.

MITTARIT

Henkilöstökyselyiden mittarit

- työhyvinvointia koskevien tulosten keskiarvo [1–5]
- johtamista ja vuorovaikutusta koskevien tulosten keskiarvo [1–5]
- vastausaste [%]

- Tiimiarviointin mittarit (määritellään myöhemmin)

- Työnantajamielikuvan kehittyminen (määritellään myöhemmin)

PAINOPISTE 3

Kestävän tulevaisuuden varmistaminen

» EKOLOGINEN KESTÄVYYS

Tavoittelemme hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä.

- Selvitämme hiilijalanjälkemme ja päivitämme nykyistä kestävän kehityksen toimintaohjelmaa, jota toteutamme.
- Vahvistamme ekologisen kestävän kehityksen osaamista.

MITTARIT

- Ammatillisen koulutuksen järjestäjien yhteiset mittarit soveltuvin osin (VASKI-hanke)
- Hiilijalanjälki

» TALOUDELLINEN KESTÄVYYS

Varmistamme toiminnan edellyttämien resurssien riittävyyden myös tulevina vuosina.

- Arvioimme systemaattisesti koulutusten toteutustapoja ja -ympäristöjä, suoritteita sekä taloutta ja analyysin pohjalta teemme tarvittavia kehittämistoimenpiteitä.
- Panostamme koulutuksen tuotekehitykseen.
- Kasvatamme resurssitehokkuutta siirtymällä oppivaan tiimiorganisaatioon.

MITTARIT

- Opiskelijavuodet	- Henkilöstökulut / opv	- Tilikauden tulos
- Suoritusasteet	- Kiinteistökulut / opv	(12kk tai 3v keskiarvo)

» SOSIAALINEN JA KULTTUURINEN KESTÄVYYS

Olemme osallistava oppilaitos.

- Kasvatamme yhteisöllisyyttä kulttuuriperiaatteiden ja tiimioppimisen avulla.
- Luomme yhdenvertaisuutta ja monikulttuurisuutta tukevan ilmapiirin.
- Toteutamme henkilöstön matalimpien palkkojen korottamisohjelman.
- Lisäämme opiskelijoidemme osallistamista päätöksentekoon.

MITTARIT

- Henkilöstö- ja opiskelijakyselyiden tulokset (sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä mittaavien kysymysten keskiarvo)

2.2 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU (SISÄISET ERÄT MUKANA)

2.2.1 Käyttötalouden toteutumisvertailu luottamushenkilöhallinto ja tarkastustoimi

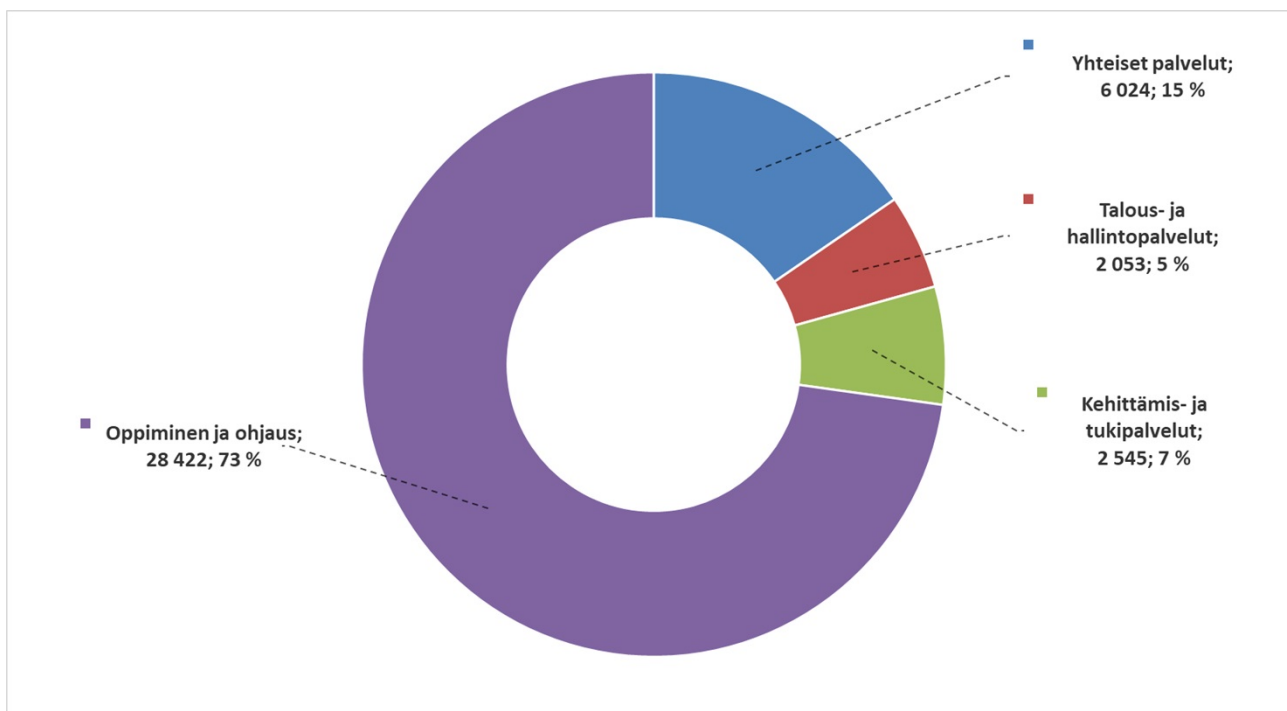
Kuntayhtymän luottamushenkilöhallintoon kuuluvat kuntayhtymän valtuusto ja hallitus sekä niiden asettamat työryhmät. Tarkastustoimi käsittää tarkastuslautakunnan, sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastuksen.

	TP2022	Alkuperäinen TA2023	Muutokset TA2023	Muutettu TA2023	TP2023
1 000 €					
TULOSLASKELMAOSA					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
Valmisteverastojen muutos					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	136	181	4	186	147
Henkilöstökulut	106	124	0	124	105
Palkat ja palkkiot	96	103	0	103	96
Henkilösivukulut	10	21	0	21	9
Eläkekulut	8	17	0	17	8
Muut henkilösivukulut	1	4	0	4	1
Palvelujen ostot	30	56	0	56	41
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	1	0	1	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	4	5	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-136	-181	-4	-186	-147

2.2.2 Käyttötalousosan toteutumisvertailu Saimaan ammattiopisto Sampo

	TP2022	Alkuperäinen TA2023	Muutokset TA2023	Muutettu TA2023	TP2023
1 000 €					
Toimintatuotot	40 417	40 644	777	41 421	41 804
Myyntituotot	35 011	34 642	798	35 440	35 718
Maksutuotot	11	5	0	5	9
Tuet ja avustukset	1 037	1 161	-21	1 140	1 076
Muut toimintatuotot	4 358	4 836	0	4 836	5 001
Valmisteverastojen muutos	75	-304	0	-304	-183
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	288
Toimintakulut	36 410	38 111	272	38 383	39 044
Henkilöstökulut	22 669	22 905	176	23 081	23 312
Palkat ja palkkiot	18 119	19 086	148	19 233	19 411
Henkilösivukulut	4 550	3 820	29	3 848	3 901
Eläkekulut	3 938	3 082	23	3 106	3 223
Muut henkilösivukulut	612	737	5	743	678
Palvelujen ostot	4 097	4 573	24	4 597	4 959
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 919	4 329	7	4 336	4 353
Avustukset	144	226	0	226	172
Vuokrat	4 983	5 468	65	5 533	5 564
Muut toimintakulut	599	610	0	610	684
TOIMINTAKATE	4 082	2 229	505	2 734	2 865

Kuva: Sampon toimintakulujen jakautuminen tulosyksiköittäin (1000 €, %)

2.2.3 Käyttötalouden toteutumisvertailu koko kuntayhtymä

1 000 €	TP2022	Alkuperäinen TA2023	Muutokset TA2023	Muutettu TA2023	TP2023
Toimintatuotot	40 417	40 644	777	41 421	41 804
Myyntituotot	35 011	34 642	798	35 440	35 718
Maksutuotot	11	5	0	5	9
Tuet ja avustukset	1 037	1 161	-21	1 140	1 076
Muut toimintatuotot	4 358	4 836	0	4 836	5 001
Valmisteverastojen muutos	75	-304	0	-304	-183
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	288
Toimintakulut	36 547	38 292	277	38 568	39 191
Henkilöstökulut	22 775	23 029	176	23 205	23 418
Palkat ja palkkiot	18 215	19 189	148	19 336	19 507
Henkilösivukulut	4 560	3 840	29	3 869	3 910
Eläkekulut	3 946	3 099	23	3 122	3 231
Muut henkilösivukulut	613	741	5	747	680
Palvelujen ostot	4 127	4 629	24	4 653	5 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 919	4 330	7	4 337	4 353
Avustukset	144	226	0	226	172
Vuokrat	4 983	5 468	70	5 538	5 565
Muut toimintakulut	599	610	0	610	684
TOIMINTAKATE	3 946	2 048	500	2 548	2 718

2.3 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU (ULKOISET ERÄT)

1 000 €	Alkuperäinen TA2023	Muutokset TA2023	Muutettu TA2023	TP2023	Poikkeama	Tot % TA:sta
Toimintatulot	35 653	777	36 429	37 050	621	101,7 %
Myyntitulot	34 329	798	35 127	35 429	302	
Maksutulot	5	0	5	9	4	
Tuet ja avustukset	1 161	-21	1 140	1 076	-64	
Muut toimintatulot	157	0	157	536	379	
Valmisteverastojen muutos	-304	0	-304	-183	122	60,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	288	288	
Toimintamenot	33 300	277	33 577	34 438	861	102,6 %
Henkilöstömenot	23 029	176	23 205	23 418	212	
Palvelujen ostot	4 317	24	4 341	4 711	370	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 330	7	4 337	4 353	16	
Avustukset	226	0	226	172	-53	
Vuokrat	790	70	859	1 100	241	
Muut toimintamenot	610	0	610	684	74	
Toimintakate	2 048	500	2 548	2 718	170	106,7 %
Rahoitustulot ja -menot	-110	0	-110	-52	58	
Korkotulot muilta	0	0	0	0	0	
Muut rahoitustulot muilta	0	0	0	1	1	
Korkomenot	-110	0	-110	-52	58	
Muut rahoitusmenot	0	0	0	-1	-1	
Vuosikate	1 938	500	2 438	2 666	228	109,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-2 500	0	-2 500	-2 841	-341	
Suunnitelman mukaiset poist	-2 500	0	-2 500	-2 841	-341	
Tilikauden tulos	-562	500	-62	-176	-113	
Poistoeron muutos	-1 428	0	-1 428	-1 114	314	
Varausten muutos	1 950	0	1 950	1 950	0	
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-40	500	460	660	200	

2.4 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

INVESTOINTIOSA	1 000 €	alku- peräinen TA2023	muutokset TA2023	muutettu TA2023	TP2023	Ero TA-TP	TOT % 2023
Investointimenot							
Rakennukset ja maa-alueet sekä kiinteät rakenteet ja laitteet							
* PO12 auto-osaston lattian vaihto sekä Porak-hanke					3127		
* AR40 tilamuutokset sekä huoltoportaan rakentaminen					37		
* KO5 rakennushanke, Paperilaboratorion muutostyö sekä rakennusautomaatiojärj päivittäminen					366		
Rakennus ja maa-alueinvestoinnit yhteensä		2 650	1 350	4 000	3 530	470	88 %
Koneet ja kalusto							
Porak toimisto ja opetustilojen kalusteet sekä opiskelijaravintolan ja Tuurikokin irtokalusteet					169		
Siivouskalusto Porak -alueelle					17		
PO12 uudisrakennuksen kuntosalilaitteiden täydennys ja ulkokuntosalin perusvarustus					25		
Porak Metoksen tuotteet					500		
Tuurikokin astiasto					24		
TUVA kahden luokan ja muiden opiskelutilojen kalusteet					25		
Lymfahierontalaitteet hius- ja kauneudenhoitoalalle					24		
iSimulate järjestelmä sosiaali- ja terveysalalle					12		
Lumenpudotuspaikka logistiikka-alalle					25		
Vetokaapit Prosessilaboratorioon laboratorioalalle					26		
Metsäkonekuljetukselle kaksi simulaattoria					67		
Särmäyspuristimen CNC -ohjauksen modernisointi koneenasennus Lpr					6		
Kunnossapidon kunnonvalvonta kone- ja tuotantotekniikka-alalle					20		
Laserkamera oheislaitteineen kone- ja tuotantotekniikka-alalle					10		
Hitsauskone kaluston päivittäminen Tyvo-työsali					16		
Hitsauskone kaluston päivittäminen Lehi ja koneenasennus -työsali					24		
Työstökone; kärkisorvi kone- ja tuotantotekniikka-alalle					90		
Koneet ja kalusto yhteensä		1200	300	1500	1 079		
Kuljetusvälineet							
Kuljetusvälineet yhteensä							
Aineettomat investoinnit							
Dynasty10 -järjestelmäpäivitys ja laajennus					2		
Aineettomat investoinnit yhteensä					2		
Muut kuin rakennusinvestoinnit yht.		1200	300	1500	1 081	419	72 %
Investointimenot yhteensä		3 850	1 650	5 500	4 611	889	84 %
Investointitulot					243	-243	
Rahoitusosuudet					0		
Nettomenot		3 850	1 650	5 500	4 368	1 132	79 %

2.5 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

1 000 €	alkuperäinen TA2023	muutokset TA2023	muutettu TA2023	TP2023	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 938	500	2 438	2 666	228
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-243	-243
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 850	-1 650	-5 500	-4 611	889
Rahoitusosuudet investointimenoihir	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	0	0	243	243
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 912	-1 150	-3 062	-1 945	1 117
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000	0	2 000	2 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-352	0	-352	-272	80
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	608	608
Rahoituksen rahavirta	1 648	0	1 648	2 335	687
Rahavarojen muutos	-264	-1 150	-1 414	390	1 804

2.6 TASEEN TUNNUSLUKUJEN TOTEUTUMISVERTAILU

	alku- peräinen TA2023	muutokset TA2023	muutettu TA2023	TP2023	Poikkeama
Suhteellinen velkaantuneisuus, % (Vieras pääoma - Saadut ennakot/Toimintatuotot)*100	20	2	22	19	-3
Kertynyt yli-/Alijäämä, 1000 € Edellisten tilikausien yli-/alijäämä+Tilikauden yli-/alijäämä	16 192	1 350	17 542	17 742	200
Lainakanta 31.12., 1000 € Vieras pääoma - (Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)	2 653	0	2 653	2 731	78
Omavaraisuusaste, % (Oma pääoma+poistoero ja vap.eht.var.)/(Koko pääoma-Saadut ennakot)*100	83	-2	81	82	1

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

ULKOINEN	2023	2022
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	35 429 041,85	34 782 433,48
Maksutuotot	9 420,64	10 880,62
Tuet ja avustukset	1 075 963,38	1 037 055,57
Muut toimintatuotot	535 911,11	228 536,27
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	37 050 336,98	36 058 905,94
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS	-182 619,81	75 029,36
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	287 849,79	0,00
TOIMINTAKULUT		
Palkat ja palkkiot	-19 507 278,19	-18 214 835,82
Eläkekulut	-3 230 730,65	-3 946 457,37
Muut henkilösivukulut	-679 585,01	-613 434,29
Henkilöstökulut	-23 417 593,85	-22 774 727,48
Palvelujen ostot	-4 710 924,92	-3 898 611,30
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 353 276,89	-3 918 928,63
Avustukset	-172 386,16	-144 233,04
Vuokrat	-1 100 041,95	-853 344,49
Muut kulut	-683 552,05	-598 538,03
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-34 437 775,82	-32 188 382,97
TOIMINTAKATE	2 717 791,14	3 945 552,33
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Korkotuotot	0,00	-259,35
Muut rahoitustuotot	1 422,59	2 498,76
Korkokulut	-51 948,35	-6 394,43
Muut rahoituskulut	-1 364,41	-178 192,40
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-51 890,17	-182 347,42
VUOSIKATE	2 665 900,97	3 763 204,91
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 841 446,77	-2 622 520,66
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-2 841 446,77	-2 622 520,66
TILIKAUDEN TULOS	-175 545,80	1 140 684,25
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET		
POISTOERON MUUTOS	-1 114 484,51	552 879,77
VARAUSTEN MUUTOS	1 950 000,00	-1 100 000,00
RAHASTOJEN MUUTOS	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	659 969,69	593 564,02

3.2 RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta	2023	2022
Vuosikate	2 665 900,97	3 763 204,91
Tulorahoituksen korjaukset	-243 395,48	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 610 777,79	-8 715 454,93
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	243 395,48	84,09
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 944 876,82	-4 952 165,93
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-272 412,00	-272 412,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	188 708,25	-63 119,41
Saamisten muutos	-428 724,78	179 202,43
Korottomien velkojen muutos	847 797,78	-54 746,66
Rahoituksen rahavirta	2 335 369,25	-211 075,64
Rahavarojen muutos	390 492,43	-5 163 241,57
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 513 573,08	5 123 080,65
Rahavarat 1.1.	5 123 080,65	10 286 322,22
	<u>390 492,43</u>	<u>-5 163 241,57</u>

3.3 TASE

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT	2023		2022	
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	22 046,22		58 205,23	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>0,00</u>	22 046,22	<u>0,00</u>	58 205,23
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	1 509 034,37		1 621 159,67	
Rakennukset	29 538 835,65		20 103 592,61	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	587 569,37		654 310,93	
Koneet ja kalusto	1 424 106,99		999 433,96	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>447 318,72</u>	33 506 865,10	<u>8 435 003,20</u>	31 813 500,37
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	<u>68 388,22</u>	68 388,22	<u>68 388,22</u>	68 388,22
Pysyvät vastaavat yhteensä		33 597 299,54		31 940 093,82
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	37 741,11		43 829,55	
Keskeneräiset tuotteet	1 198 731,89		1 381 351,70	
Ennakkomaksut	<u>0,00</u>	1 236 473,00	<u>0,00</u>	1 425 181,25
Pitkäaikaiset saamiset				
Muut saamiset	<u>10 510,00</u>	10 510,00	<u>0,00</u>	0,00
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	645 675,24		493 695,47	
Muut saamiset	329 338,26		97 855,66	
Siirtosaamiset	<u>171 097,62</u>	1 146 111,12	<u>136 345,21</u>	727 896,34
Rahoitusarvopaperit				
Muut arvopaperit	<u>3 119 046,74</u>	3 119 046,74	<u>3 039 651,40</u>	3 039 651,40
Rahat ja pankkisaamiset		2 394 526,34		2 083 429,25
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		7 906 667,20		7 276 158,24
VASTAAVAA YHTEENSÄ		41 503 966,74		39 216 252,06
	<u>=====</u>		<u>=====</u>	

VASTATTAVAA	2023		2022	
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	-2 249 214,38		-2 249 214,38	
Arvonkorotusrahasto	-1 318 445,17		-1 430 570,47	
Muut omat rahastot	0,00		0,00	
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	-17 081 736,30		-16 488 172,28	
Tilikauden yli-/alijäämä	-659 969,69	-21 309 365,54	-593 564,02	-20 761 521,15
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Poistoero	-10 310 966,27		-9 196 481,76	
Vapaaehtoiset varaukset	-1 450 000,00	-11 760 966,27	-3 400 000,00	-12 596 481,76
PAKOLLISET VARAUKSET				
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-2 258 644,00	-2 258 644,00	-731 056,00	-731 056,00
Lyhytaikainen Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-472 412,00		-272 412,00	
Saadut ennakot	-1 311 523,52		-761 002,25	
Ostovelat	-1 559 022,52		-1 337 337,59	
Muut velat	-464 120,00		-445 405,78	
Siirtovelat	-2 367 912,89	-6 174 990,93	-2 311 035,53	-5 127 193,15
Vieras pääoma yhteensä		-8 433 634,93		-5 858 249,15
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		-41 503 966,74		-39 216 252,06
	=====	=====	=====	=====

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskenta-perusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa, kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Imatran kampuksen tilojen poistosuunnitelmaan on tehty muutos siltä osin, kun tiloja on poistettu käytöstä.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintameno arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia.

Konsernitilinpäätöksen laadinta/liitetiedot

Ei ole laadittu konsernitilinpäätöstä, koska ainut tytäryhtiö Edusampo Oy, joka on perustettu vuonna 2015, on merkitykseltään vähäinen: liikevaihto 2,6 M€ ja taseen loppusumma 1,6 M€.

4.2 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

4.2.1 Toimintatuotot

Kuntayhtymän toimintatuotot	2023	2022
Ammatillisen koulutuksen yksikköhintarahoitus	31 946 916,00	32 246 509,00
Muut myyntituotot	3 482 125,85	2 535 924,48
Maksutuotot	9 420,64	10 880,62
EU-tuet	176 398,14	11 812,79
Muut tuet ja avustukset	899 565,24	1 025 242,78
Muut toimintatuotot	535 911,11	228 536,27
Kuntayhtymän toimintatuotot yhteensä	37 050 336,98	36 058 905,94

Vuoden 2022 Ammatillisen koulutuksen valtionosuus sisältää 2,0 M€ lisärahoitusta, jonka käyttöaika eli toiminnan kulujen kirjautuminen ajoittuu vuosille 2022 ja 2023.

4.2.2 *Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet*

	Poistomenetelmä	aika / prosentti
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 - 20 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	2 - 5 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	2 - 5 vuotta
Muut	Tasapoisto	2 - 5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoja	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	20 - 30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 - 30 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	10 - 20 vuotta
Vapaa- ajan rakennukset	Tasapoisto	20 - 30 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 - 50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut maa ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	10 - 20 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto	20 - 25 %
Koneet ja kalusto		
Ajoneuvot	Tasapoisto	4 - 7 vuotta
Raskaat koneet	Tasapoisto	10 - 15 vuotta
Kevyet koneet	Tasapoisto	5 - 10 vuotta
Muut työkoneet ja kalusto	Tasapoisto	5 - 10 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	5 - 15 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 - 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 - 5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoja	
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoja	
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoja	
EU-projektit		
Käytettynä hankittu omaisuus	Rahaston määräysten mukaisesti	
	Hyödykkeen jäljellä oleva arvioitu teknis-taloudellinen pitoaika	
Aktivointiraja	10 000 euroa	

4.2.3 Erittely muista rahoitustuotoista

Muut rahoitustuotot		
	2023	2022
Osinkotuotot	140,00	0,00
Viivästyskorkotuotot	1 212,62	2 487,61
Muut rahoitustuotot	69,97	11,15
Muut rahoitustuotot yhteensä	1 422,59	2 498,76

4.3 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

4.3.1.1 Arvonkorotukset

Arvonkorotukset on suoritettu 1.1.1997 avaavassa taseessa.

Arvonkorotusperusteena on käytetty kuntayhtymän Parikkalassa omistamien maa-alueiden osalta vakuutusyhtiön arviota, muuten verotusarvoa.

Arvonkorotukset		
	2023	2022
Maa- ja vesialueet		
Arvo 1.1.	1 430 570,47	1 430 570,47
Vähennykset tilikaudella	112 125,30	0,00
Arvo 31.12.	1 318 445,17	1 430 570,47
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	1 318 445,17	1 430 570,47

4.3.1.2 Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet		
	Aineettomat oikeudet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet
Poistamaton hankintameno 1.1.	58 205,23	190 589,20	20 103 592,61	654 310,93
Lisäykset tilikauden aikana	1 533,03			
Vähennykset tilikauden aikana				
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Siirrot erien välillä			11 517 697,69	0,00
Tilikauden poisto	-37 692,04		-2 082 454,65	-66 741,56
Hankintameno 31.12.	22 046,22	190 589,20	29 538 835,65	587 569,37
Arvonkorotukset 1.1.		1 430 570,47		
Arvonkorotukset 31.12.		1 318 445,17		
Kirjanpitoarvo 31.12.	22 046,22	1 509 034,37	29 538 835,65	587 569,37

	Aineelliset hyödykkeet		
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset		Yhteensä
	Koneet ja kalusto	hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	999 433,96	8 435 003,20	31 813 500,37
Lisäykset tilikauden aikana	579 231,55	4 030 013,21	4 609 244,76
Vähennykset tilikauden aikana			0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00
Siirrot erien välillä	500 000,00	-12 017 697,69	0,00
Tilikauden poisto	-654 558,52		-2 803 754,73
Hankintameno 31.12.	1 424 106,99	447 318,72	33 618 990,40
Arvonkorotukset 1.1.			1 430 570,47
Arvonkorotukset 31.12.			1 318 445,17
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 424 106,99	447 318,72	33 731 115,70

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet		
	Osakkeet konserniyhtiöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	58 288,22	10 100,00	68 388,22
Lisäykset tilikauden aikana			0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	58 288,22	10 100,00	68 388,22
Kirjanpitoarvo 31.12.	58 288,22	10 100,00	68 388,22

Pysyvät vastaavat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	31 940 093,82
Lisäykset tilikauden aikana	4 610 777,79
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00
Tilikauden poisto	-2 841 446,77
Vähennykset tilikauden aikana	0,00
Hankintameno 31.12.	33 709 424,84
Arvonkorotukset 1.1.	1 430 570,47
Arvonkorotukset 31.12.	1 318 445,17
Kirjanpitoarvo 31.12.	33 597 299,54

4.3.1.3 Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kuntayhtymän omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden tuloksesta
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Edusampo Oy Osakepääoma 50.000,00 eur	Lappeenranta	100 %	100 %	377	1252	3

Saamisten erittely				
	2023		2022	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	504 309,38	0,00	398 545,88

Velkojen erittely				
	2023		2022	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöiltä				
Ostovelat	0,00	638,00	0,00	1 518,00

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

4.3.2.1 Oma pääoma

Oman pääoman erittely		
	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	2 249 214,38	2 249 214,38
Vähennykset tilikauden aikana, peruspääoman palautus jäsenkunnille	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	2 249 214,38	2 249 214,38
Arvonkorotusrahasasto 1.1.	1 430 570,47	1 430 570,47
Arvonkorotusrahasasto 31.12.	1 318 445,17	1 430 570,47
Muut omat rahastot 1.1.	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	16 488 172,28	17 055 440,84
Edellisen tilikauden tulos	593 564,02	-567 268,56
Vähennykset tilikauden aikana, palautus jäsenkunnille	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	17 081 736,30	16 488 172,28
Tilikauden yli-/alijäämä	659 969,69	593 564,02
Oma pääoma yhteensä	21 309 365,54	20 761 521,15

Peruspääomaosuudet	Tase 31.12.2023	
	%	
Imatra	39,19	881 463,68
Lappeenranta	48,62	1 093 578,90
Lemi	0,90	20 231,11
Luumäki	1,21	27 141,74
Parikkala	2,46	55 370,19
Rautjärvi	1,99	44 851,31
Ruokolahi	3,05	68 591,83
Savitaipale	1,00	22 527,33
Taipalsaari	1,58	35 458,29
	100,00	2 249 214,38

4.3.2.2 Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		
	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 000 000,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 000 000,00	0,00

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2029 tai sen jälkeen.

4.3.2.3 Siirtovelat

Siirtovelat	2023	2022
Lomapalkkajaksotus	1 763 187,01	1 749 207,10
Valtionosuusennakot	0,00	0,00
Muut siirtovelat	604 725,88	561 828,43
Siirtovelat yhteensä	2 367 912,89	2 311 035,53

4.4 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.4.1 Vuokravastuut ja muut vastuusitoumukset

Vuokravastuut		
	2023	2022
Toimitilojen vuokravastuut	669 545,06	439 926,64
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	1 180 222,25	928 977,98
Maa-alueiden vuokravastuut	150 029,44	191 898,12
Muut vuokravastuut	0,00	0,00
Vuokravastuut yhteensä	1 999 796,75	1 560 802,74
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	775 314,99	496 638,97
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships)	0,00	0,00
- siitä sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet	30 000,00	30 000,00
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	0,00	0,00
Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.		

Ympäristövastuita ei ole sisällytetty varauksiin, sillä niiden mahdollisia kustannuksia ei voida luotettavasti arvioida. Ympäristöasioista annetaan erillinen ympäristöraportti.

4.5 HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.5.1 Henkilöstön määrä 31.12. tulosityksittäin

Tulosityksikkö	Henkilöstömäärä 31.12.2023			Osuus henkilöstöstä	Henkilötyövuodet
	Päätoimiset	Sivutoimiset	Yhteensä		
Yhteiset palvelut	42		42	11,0	43
Talous- ja hallintopalvelut	22		22	5,8	19
Kehittämis- ja tukipalvelut	31		31	8,1	26
Oppiminen ja ohjaus	286		286	75,1	289
Yhteensä	381	0	381	100,00	378

4.5.2 Tilintarkastajien palkkiot

	2023	2022
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	6353,07	4 463,21
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät	0,00	0,00
Raportointi tarkastuslautakunnalle	0,00	0,00
Muut palkkiot	0,00	935,00
Palkkiot yhteensä	6 353,07	5 398,21

4.5.3 Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2023
Kaakkois-Suomen Kokoomus ry	1 805,65
Keskustan Karjalan piiri ry	1 868,72
Kaakkois-Suomen Sosiaalidemokraatit ry	3 028,00
Lpr Seudun Perussuomalaiset ry	397,25
Kaakkois-Suomen Vihreät ry	57,00
Perussuomalaisten Kymen piiri ry	106,50
Palkkiot yhteensä	7 263,12

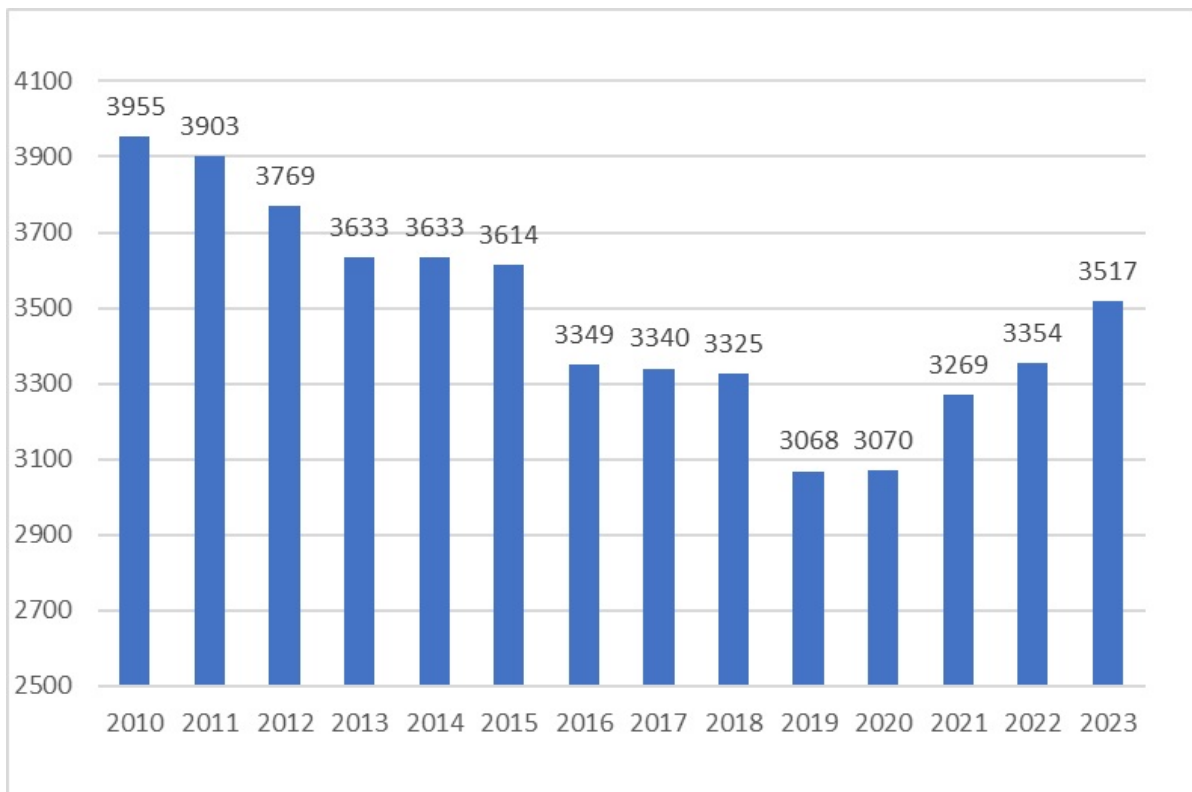
4.5.4 Intressitahotapahtumat

Kuntayhtymän johtajan kanssa on 1.6.2017 alkaen voimassa oleva johtajasopimus, jossa on sovittu 12 kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

Konsernin intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisuudesta poikkeavia liiketoimia.

4.6 OPISKELIJATILASTOT

OPISKELIJAVUODET VASTUUYKSIKÖITTÄIN	Sampo		Edusampo Oy		Kaikki yhteensä	
	TP2022	TP2023	TP2022	TP2023	TP2022	TP2023
Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus	78	97	0	0	78	97
Rakennusala, maarakennuskoneenkuljetus, pintakäsittely-, puutarha-, sisustus- ja muotiala	321	333	6	11	327	345
Talotekniikka, puuala, kone- ja tuotantotekniikka	358	343	20	20	378	363
Auto-, logistiikka-, metsä- ja ympäristöala	312	275	10	8	322	283
Sähkö- prosessi- ja laboratorioala	591	631	12	11	603	642
Sosiaali- ja terveysala, hius- ja kauneusala	582	610	24	41	606	652
Liiketoiminta, kotoutumiskoulutus, tieto- ja viestintätekniikka-, turvallisuus- ja matkailuala	557	607	118	178	675	785
Ravintola- ja catering-, elintarvike- ja puhtaus- ja kiinteistöpalveluala	354	326	12	24	365	350
Edusampo Oy:n kielikoulutukset			0	8	0	8
KAIKKI OPISKELIJAVUODET YHTEENSÄ	3 153	3 224	202	301	3 354	3 525

Kuva: Sampon opiskelijavuosien kehitys vuosina 2010 - 2023

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

5.1 TYTÄRYHTIÖ EDUSAMPO OY

Edusampo Oy:n toiminta-ajatuksena on luoda ammatillista osaamista vahvistavia palveluita ja verkostoja henkilöstölle, yrityksille ja yhteiskunnalle. Yhtiön toimialana on koulutuksen ja osaamisen kehittämispalvelut. Henkilöstökoulutusten lisäksi yhtiö vastaa koulutuskuntayhtymän ei-tutkintoon johtavan työvoimakoulutuksen, kasvupalvelukoulutusten ja palvelusopimusten tarjouksista ja hankintasopimuksista sekä kehittää koulutustarjontaa kansainväliselle asiakaskunnalle. Yhtiö käyttää myydyissä koulutuksissa ja kehittämispalveluissa pääsääntöisesti Sampon kouluttajia ja asiantuntijoita.

Tilikauden toiminnassa korostuivat kansainvälisten tilauskoulutusten myynnin kehittäminen tilauskoulutuslain puitteissa ja työvoimakoulutusten muotoilu Sampon kanssa. Suomi toisena kielenä - opetusta toteutti kokoaikainen S2-opettaja sekä kielen ja kulttuurin etäopetuksena kansainvälisille opiskelijoille (lähtömaakoulutus) että lähiopetuksena jo Samossa opiskeleville ryhmille. Yhteensä Edusampo tuotti vuoden aikana 803 tuntia suomen kielen opetusta. Opiskelijaryhmiä saapui tammikuusta 2023 alkaen sote-alalle kolme ja ravintola/catering- sekä puhtauspalvelu -aloille yksi kumpaankin. Lisäksi solmittiin kymmenen kansainvälistä puhtausalan oppisopimusta ja siirrettiin 12 lähihoitajaopiskelijaa oppisopimukseen kesäkuussa. Kansainvälinen DEI-kouluttaja toteutti jokaiselle tutkintovientiryhmälle kymmenen tunnin kotoutumis perehdytyksen. Yhteensä opiskelijoita oli noin sata, opiskelijatyövuosina 59.

Työvoimakoulutusta toteutettiin seitsemällä puitesopimusosalalla. Työvoimakoulutuksessa kohdattiin haasteita pienten ryhmäkokojen osalta useilla aloilla sekä kotoutumiskoulutuksessa opettajapulan muodossa. Työvoimakoulutuksena kertyi yhteensä 232 opiskelijatyövuotta joko omina koulutusryhminään tai integroituna Sampon opiskelijoiden ryhmiin. Opiskelijoita näissä koulutustapahtumissa oli yhteensä noin 800.

Henkilöstökoulutusta tarjottiin verkkokaupassa ja tarjousmyyntinä, tarjouksia tehtiin 55 kappaletta. Yritysten ja yksityisten ostamaa henkilöstö- ja korttikoulutusta toteutettiin yhdeksän opiskelijatyövuotta.

Yhtiön hallituksen puheenjohtajana toimi Pekka Lukkari. Hallituksen jäsenet olivat Sanna Koskenranta ja Arto Rossi. Yhtiön toimitusjohtajana toimii Terhi Toikkanen.

Tuloslaskelma	TP2022	TA2023	TP2023
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Liikevaihto	1 882	2 587	2 468
Materiaalit ja palvelut	-1 459	-1 870	-2 078
Henkilöstökulut	-187	-310	-242
Liiketoiminnan muut kulut	-169	-198	-144
Liikevoitto	67	209	4
Rahoitustuotot ja -kulut	-2	0	-1
Tuloverot	-13	-42	0
Tilikauden tulos	52	167	3
Liikevoitto, %	3,6 %	8,1 %	0,2 %

Yhtiön liikevaihto kasvoi 31,1 %. Koulutusviennin määrä kolminkertaistui. Liikevoitto oli 0,2 % johtuen koulutusviennin käynnistämiseen liittyvistä kuluista.

Tase	TP2022	TP2023
	1 000 €	1 000 €
Lyhytaikaiset saamiset	491	438
Rahat ja pankkisaamiset	697	1192
Tase vastaavaa	1188	1630
Oma pääoma	374	377
Vieras pääoma	814	1253
Tase vastattavaa	1188	1630
Omavaraisuusaste, %	46,2 %	40,8 %
Quick ratio	2,7	3,0

Yhtiön omavaraisuusaste on laskenut, mutta maksuvalmiutta mittaava quick ratio on erittäin hyvällä tasolla.

EDUSAMPO OY

Strategia 2022–2025

EDUSAMPON TOIMINTA-AJATUS

Edistämme työn tuottavuutta henkilöstölle, yrityksille ja yhteiskunnalle.

» TAVOITTEET

- Luomme tulevaisuuden yhdessä tekemisen ja oppimisen paikkoja.
- Tuotamme lisäarvoa vahvojen osaajien avulla paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.

» TOIMENPITEET

- **Lisäämme näkyvyyttämme ja tunnettuuttamme osuvalla markkinoinnilla.**
  - Verkkokaupan analytiikan tarjoaman datan pohjalta laaditaan tilanteen kuvaus ja määritellään ydinkohderyhmät 2022-2023, kuvataan tavoitetilanne vuodelle 2025.
- **Verkostoidumme ja verkostolimme monitasoiset toimijat tekemällä aktiivisesti aloitteita yhteiseen työhön.**
  - Työvoimakoulutusten laadun kehittämiseen synnytetään uusia toimintamalleja toimijoiden vuoropuhelua syventämällä 2022-2023.
  - TE- ja työelämäkoulutustoiminta monimuotoistuu.
- **Tunnistamme oppimiskykyä lähellä ja kaukana ja synnytämme osaamiskeskittymiä.**
- **Koulutusviennin mahdollistavat osaamiset Sampossa ja kumppaneissa tunnustetaan ja otetaan käyttöön 2022-2024.**

Mittarit 2023	toteuma yli, ali/tavoite 2023
Taloudellinen kestävyys: liikevoitto	0,2 % / > 8,1 %
Taloudellinen kestävyys: opiskelijavuodet	301/286
Koulutustuotteet: henkilöstökoulutusten liikevaihto	-2 % / +10 %
Koulutustuotteet: verkkokoulutusten liikevaihto	32 762 € / > 50 000 €
Koulutustuotteet: koulutusviennin osuus liikevaihdosta	13,3 % / > 20 %

5.2 KUNTAYHTYMÄN LIIKETOIMINNAN ERIYTETTY TULOSLASKELMA

Liiketoiminta	2023	2022
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	2 142 690,88	1 535 215,41
Maksutuotot	0,00	402,39
Tuet ja avustukset		
Muut toimintatuotot		
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 142 690,88	1 535 617,80
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS		
TOIMINTAKULUT		
Palkat ja palkkiot	-1 226 143,49	-909 610,16
Eläkekulut	-204 400,43	-161 771,81
Muut henkilösivukulut	-45 622,77	-25 795,63
Henkilöstökulut	-1 476 166,69	-1 097 177,60
Palvelujen ostot	-53 706,72	-37 127,05
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-121 368,69	-106 200,60
Avustukset		
Vuokrat	-250 611,38	-198 932,13
Muut kulut	-8 988,99	-9 092,73
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 910 842,47	-1 448 530,11
TOIMINTAKATE	231 848,41	87 087,69
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Muut rahoitustuotot		
Muut rahoituskulut		
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ		
VUOSIKATE	231 848,41	87 087,69
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ		
TILIKAUDEN TULOS	231 848,41	87 087,69
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET		
POISTOERON MUUTOS		
VARAUSTEN MUUTOS		
RAHASTOJEN MUUTOS		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	231 848,41	87 087,69

Eriytetty tuloslaskelma sisältää Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän elinkeino- ja liiketoiminnan tulot ja menot. Kustannusten kohdentamisessa on noudatettu aiheuttamisperiaatetta siten, että laskujen käsittelyn yhteydessä on kirjattu meno kokonaan elinkeino- tai liiketoiminnan menoksi, kun se on kohdistunut siihen kokonaan. Kun hankinnan on tiedetty jakautuvan verolliseen, verottomaan tai rajoitteeseen toimintaan ja sen käytön jakaantumisen suhdetta ei ole hankintahetkellä tiedetty, on käytetty menon jakamisessa arvioon perustuvia, ennalta määritettyjä kustannuspaikkakohtaisia jakoprosentteja. Henkilöstön palkkakulu on kohdennettu sivukuluineen joko suoraan aiheuttamisperiaatteella tai vuosityösuunnitelman arvion mukaan. Myytäessä koulutus- tai muita palveluita on hinnoittelussa huomioitu opetustuntien määrä, opetuksen vaatimat tarvikkeet, hallinnon

kulut, koulutuskuntayhtymän tilojen sisäiset vuokrat sekä markkinatilannearvioon perustuva katetavoite.

6 ALLEKIRJOITUKSET

ETELÄ-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

Lappeenrannassa 22.02.2024

Antti Lehmusvaara
kuntayhtymän johtaja

Kuntayhtymän hallitus

Jouni Kemppe
puheenjohtaja

Titta Pitman
I varapuheenjohtaja

Kimmo Klemola
II varapuheenjohtaja

Saana Kokko
hallituksen jäsen

Päivi Löfman
hallituksen jäsen

Anne Nissinen
hallituksen jäsen

Joni Nenonen
hallituksen jäsen

Kari Rikkilä
hallituksen jäsen

Helena Roiha
hallituksen jäsen

Vesa Räsänen
hallituksen jäsen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Lappeenrannassa/Imatralla _____._____.2024

BDO Audiator Oy

Ulla-Maija Tuomela, JHTT, KHT

7 LUETTELOT JA SELVITYKSET

7.1 LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ

Pääkirjanpito

Käyttöomaisuuskirjanpito	atk-tuloste/sähköisessä muodossa
Matkalaskureskontra	atk-tuloste
Myyntireskontra	sähköisessä muodossa
Ostoreskontra	sähköisessä muodossa
Päiväkirja	sähköisessä muodossa
Pääkirja	sähköisessä muodossa

Palkkakirjanpito

Palkkaluettelo	sähköisessä muodossa
----------------	----------------------

Maksuliikenne

Tiliotteiden tiliöintiyhteenveto

Tilinpäätöskirja

Tase-erittelyt

Tilinpäätöskirja säilytetään pysyvästi, muut kirjanpitokirjat 10 vuotta tilikauden päättymisestä

7.2 TOSITELAJIT

1	Pankki
2	ORMAKSUT
3	Palkat
4	MRMAKSUT
5	Hyvityslaskujen kohdistus
6	Matkalaskut
23	Ostolaskut v. 2023
25	Pääkassa
29	Kassa Koulukatu 5 Imatra
51	Laskutus 1
52	Laskutus 2
53	Laskutus 3
54	Laskutus 4
72	Muistiotositteet EKKY
90	EU-proj. muistiotositteet EKKY
95	Liitetietositteet
99	Vyörytykset

7.3 TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/Toimintakulut, %

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate/Poistot, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / (\text{Käyttöomaisuusinvestoinnit} - \text{rahoitusosuudet eli Investointien omahankintameno})$

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, pv

= $365 * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta, euroa

= $\text{Toiminnan ja investointien rahavirta tilinpäätösvuodelta} + \text{neljältä edeltävältä vuodelta}$

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Toimintatuotot}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.,

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Kertynyt yli-/alijäämä

= $\text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$